

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS – FRIDAY, SPALIS – OCTOBER 28, 1988

Nr. 211

„LKB Kronika“, Nr. 76

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Mūsų kaliniai

Gintautas Iešmantas iš nutremimo rašo Povilui Pečeliūnui bei jo žmonai Danutei Pečeliūnienei:

„Povilai, sveikinu Tave sugrįžusį į Vilnių!

Delsiau su tokiu pasveikinimu, kol neįsitikinau, kad iš tikrųjų taip jau yra. Radijas pirmas atnešė tą žinią. Didelis dalykas sugrįžti. Tai tolygu pergalei. Tegul ir niekas to nenori pripažinti. Ir svarbiausia, sugrįžti išlaikius ryžto ir siekimą dvasia, nenusilenkus nei silpnųbei, nei melui. Tai pavyzdžio ir įkvėpimo šaltinis kitiems. Kaip to reikia žmonėms!

Aš džiaugiuosi dėl Tavo: apkabinu ir linkiu sėkmės, nemažesnio atkaklumo, kokį turėjai lig šiol. Mūsų kelias nesibaigia. Jis tik prasideda.

Danute, džiaugiuosi ir sveikinu. Man regis, tokiais momentais pasaulis pasidaro tarytum gražesnis ir geresnis. Kol širdys plaka, tol nesustoja mūsų žengimas į priekį. Ar ne tam iškentėti išsiskyrimai ir kalėjimai, lageriai ir pažeminimai? Judu abu turite teisę drąsiai visiems žvelgti į akis. Niekas netemdo šitos teisės. Ji įgyta gyvenimo kaina. Dėl to ir šviesi, ir didi“.

1987 m. lapkričio 8 d.

Garbingos tautos atgimimas

Puikūs reportažai anglų spaudoje

Vilnius. — Pasaulinėje didžiojo Amerikos ir Europos spaudoje pilna aprašymų iš buvusio praeito savaitgalio Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimo. Londono „Times“, „Daily Telegraph“, „The Guardian“ ir „The Independent“ pirmuosiuose puslapiuose su didžiulėmis nuotraukomis ir pranešimais informuoja Britanijos gyventojus apie įvykius Lietuvoje.

„Independent“ tai pavadino garbingos tautos atgimimu. Lietuviai vėl po 48 metų sugrįžo į Europos žemėlapi. Taip rašo ir Vilniaus to dienraščio korespondentas Rupert Cornwell, kuris tuoj pat perdavė savo pranešimus į Londoną.

„Lietuva kelsi...“

Po nacių-sovietų slapto pakto 1939 m. pasirašymo, Stalinas pasigrobė nepriklausomą Lietuvą, kuri beveik penkis dešimtmečius nešė vergiją. Bet praėjusį savaitgalį Lietuva kėlėsi vėl — pirmiausia moderniškoje salėje prie Neries krantų, kur „Sąjūdis“ turėjo savo steigiamąjį kongresą ir antrojo pusėj upės, Gedimino aikštėje, senajame istoriniame mieste. Minia buvo susirinkusi iš visų kraštų, nešdama žvakes, žibintus ir „buržuazinės“ Lietuvos vėliavas. Seni, vyresni ir jauni tėvai su savo vaikais ant pečių dainavo patriotines dainas, mergaitės ir moterys tautiniuose rūbuose atliko tautinius šokių; vėliau nebebuvo galima pajudėti; sakoma, kad buvo pusės milijono minia. Buvo deklamuojama dešimtmečiais uždrausta poezija. Vasko kvapas pripildė aikštę. Šalia rymojo lietuvių pasididžiavimas — Vilniaus katedra ir netoli — Gedimino pilis, šios katalikiškos tautos sargai.

Tautos valia

Kulminacinis tautos pasireiškimas vyko sporto halėje. Ten lietuvių tautos delegatai sprendė savo likimą. Naujieji reformatoriai negailestingai pasiuntė Rusą pasiuntinį atgal į Maskvą, kuris čia buvo atvykęs prieš tris mėnesius susifirmavęs ir šeštadienį parodė savo valią

būti laisva tauta, paneigdami per 40 metų skelbtą melagingą istoriją.

Neįtikėtini dalykai: kas vakar buvo negalima, šiandien dažno lietuvių akyse buvo ašaros, bet džiaugsmo ašaros... amžių amžiais čia buvusi katedra vėl Lietuvos katalikų rankose. Bet dar šeštadienį tikinčiųjų atstovai miniai pranešė, jog pamaldų sekmadienį gali ir neįvykti, jei katedra, paversta į paveikslų galeriją, nebus sugrąžinta. Po 15 minučių Aukščiausias Lietuvos Sovietas paskelbė savo nutarimą — katedra grąžinama. Sąjūdžio kongrese didžiausia tyla ir po minutės griausmingos ovacijos. Sustoję delegatai ir svečiai skandavo: „Lie-tu-va, Lie-tu-va!“ Niekas negali aprašyti to jausmo, kaip buvo susijungusi visa tauta! Apšikabinimai, pasisveikinimai, pasibūčiavimai, valiaivimai...

Pirmosios pamaldos

Sekmadienį ankstų rytą milžiniška minia prieš Vilniaus katedros baltas kolonas sustojusi laukė pamaldų. Priekyje jau plazdėjo Lietuvos ir Bažnyčios vėliavos. Televizija išties rodė įvykius. Iš katedros pasirodė Lietuvos kardinolas, tartum pats popiežius iš Švento Petro, ateinantis laikyti šv. Mišių. Jį lydėjo kiti Lietuvos vyskupai. Kai tikinčioji minia tylėdama laukė Mišių pradžios, pradėjo šviesėti Vilniaus padangė — vaizdas triukšmingas, neišpa-sakytai puikus simbolis Lietuvai, rašė minėtas korespondentas.

Suverenumas reiškia nepriklausomybę

Ir toliau korespondentas mini tai, dėl ko ir kiti žurnalistai būkštuoja, ar visa tai atneš Lietuvai pilną nepriklausomybę, ko siekia Sąjūdis, ko nori kiekvienas lietuvis. Lietuviai labai nemėgsta socializmo, nors Sąjūdis pažadėjo dirbti su partija ir pareiškė lojalumą Gorbaciovo perestroikai. Bet didžiausi plojimai tą savaitgalį buvo kongrese, kai Laisvės Lygos atstovas Antanas Terleckas pasakė delegatams: „Jei mes nepasakėsime kompromisų liūne

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl sveikinasi su praeiviais Raudonojoje aikštėje Maskvoje.

Sovietai paskelbė tiesą apie Rainių miškelio žudynes

Maskva. — Reuterio žinių agentūros pranešimu, Raudonosios armijos kareiviai, prieš pasitraukdami iš Lietuvos ir prieš ateinant vokiečių nacių kariams, kankino ir nužudė 73 politinius kalinius ir užkasė jų sužalotus kūnus, praneša dabar Sovietų laikraštis.

Sovietai paskelbė tiesą

Pagal Lietuvos Komunistų partijos leidžiamą laikraščio „Sovietskaja Litva“ parašymą, masinės žudynės buvo įvykdytos Raudonosios armijos specialaus dalinio 1941 m. birželio 24 d., kuris buvo apsisostojęs netoli Telšių miesto. Toks pranešimas ir apkaltinimas sovietų kariuomenės dalinio yra netikėtas, nežinantis ir šių dienų atvirumo, kadangi sovietų kariuomenės rolė ir jos žygiai II Pasaulinio karo metu teliškai komi neličiamais dalykais.

Laikraštis apie tai parašė praėjusį penktadienį, o Maskvoje jis pasirodė šį trečiadienį. Ten dar rašoma, kad kalėjimo sargai ir minėto dalinio kareiviai suėmė politinius kalinius Telšių

su Maskva, mes laimėsime daug daugiau: suverenumas reiškia pilną nepriklausomybę!“ Salėje griausmingi plojimai.

Nebuvo tos nuotaikos, kai kalbėjo Algirdas Brazauskas, naujasis partijos vadas. Visi suprato jo padėtį. Ir Brazauskas pats tai gerai žino. Jis ragino turėti kantrybės... pasitikėti, nepertempti stygos...

Paskutiniai įvykiai Lietuvoje kelia jos veidą. Kiek ilgai, Sąjūdis pažadėjo dirbti su partija ir pareiškė lojalumą Gorbaciovo perestroikai. Bet didžiausi plojimai tą savaitgalį buvo kongrese, kai Laisvės Lygos atstovas Antanas Terleckas pasakė delegatams: „Jei mes nepasakėsime kompromisų liūne

miesto kalėjime, surišo juos, užkimo burnas ir išvežė, kankino ir pabėgo.

Kai iškasė lavonus

Po keturių dienų, kai dalinys buvo pasitraukęs ir vokiečiai buvo užėmę tą sritį, vietiniai žydai, policijos įsakymu, iškasė 73 kūnus. Vėliau tie patys žydai buvo šimtais sušaudyti, rašoma tame straipsnyje, kurį pasaulyje šią savaitę paskleidė Reuteris.

Mums savaime aišku, kad tai yra Rainių miškelio tragedija, kur buvo žiauriai nukankinti nekalti žmonės, kurių kūnai buvo supjaustyti, išdurtos akys, išsuktos rankos, nupjauti rankų pirštai ir liežuviai, ir t.t. Tai ir buvo lietuvių tautos Holokausto pradžia.

Sovietų Buran | erdves

Maskva. — Sovietų Sąjunga šį šeštadienį 6:32 ryto, Chicago laiku penktadienį 10:32 naktį, turi išmesti į erdves Buran erdvėlaivį iš centrinės Azijos kosmodromo. Tai yra labai panašus į Amerikos paskutinį erdvėlaivį. Ir sovietų oficialieji pareigūnai nebeslepia, kad tai yra Amerikos erdvėlaivio kopija. Sovietai jau padarė visus pasiruošimus, kad Energijos raketa iššautų šį erdvėlaivį. „Tassas“ rašo, kad tas kroviny sudarys 100 tonų įvairiausių instrumentų. Sovietų televizija parodė visus įrengimus ir pranešėjas pažymėjo, jog šeštadienis sovietams turėtų būti didelė diena, jei viskas bus tvarkoje ir raketai pavyks iškelti erdvėlaivį.

— Palestiniečių išlaisvinimo tarybos posėdis nukeltas į lapkričio vidurį, kuriame numatoma paskelbti nepriklausomybės deklaraciją.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vilniuje naujasis Lietuvos Komunistų partijos vadas Algirdas Brazauskas pažadėjo sumažinti biurokratijos aparatą ir leisti rinkti kandidatus į valdomąsias pozicijas iš daugelio kandidatų. Ta pačia proga jis pasakė norįs pagerinti santykius su Lietuvos Romos Katalikų Bažnyčia.

— Washingtonė prez. Reaganas nusprendė, kad Amerikos ambasada Maskvoje būtų visiškai nugriauta ir pastatyta nauja toje pačioje vietoje. Administracija sako, kad tai turėtų būti brangiausia diplomatinė atstovybė pasaulyje. Dabartinės ambasados rūmų statybai jau buvo išleista 22 mil. dol. Bet visas pastatas bus nugriautas, nes buvo surasta sovietų komunistų įtaisytai slapti klausymo aparatai. Naujoji ambasada kainuosianti apie 300 mil. dol.

— Belgrade dar penki ministrai pasitraukė iš vyriausybės postų. Jugoslavijos Komunistų partijoje tikrai vyksta didelis persitvarkymas.

— Filipinų ambasadorius Amerikoje sako, kad buvęs ju prezidentas Ferdinando Marcos bus išduotas Filipinams, kai čia pasibaigs jo teismas už nelegaliai įsigytus dangoraizius. Amb. Emmanuel Pelaez pareiškė, kad Marcos šeima turi būti sugrąžinta į savo kraštą ir atsakyti prieš tautos teisingumą.

— Maniloje spauda paskelbė, kad iš uragano nuskandinto keltuvo išsigelbėjo 179 filipiniečiai, o tame laive jų buvo daugiau kaip 500.

— Izraelio lėktuvai vėl bombardavo Libano palestiniečių stovyklą, kurio metu užmušė 6 palestiniečius ir 40 sunkiai sužeidė netoli Sidono.

— Maskvoje Kremlius pripažino, kad paskelbti suvaržymai negerti degtinės nepasiekė. Šiuo metu esąs laikas vėl sunormalinti alkoholio pardavimą ir leisti žmonėms laisvai jį pirkti.

— Londone Britanijos ministrė pirmininkė pranešė, jog ji mano kandidatuoti dar ir ketvirtam terminui. Margaret Thatcher pirmą kartą buvo išrinkta 1979 m.

— Švedijos vyriausybė atsisakė suteikti pabėgėlio teises dešimčiai asmenų, kurie norėjo pabėgti iš Sovietų Sąjungos. Švedai pasiteisino, kad dabar, kai jie bus grąžinti, sovietai jų už tai nebebus. Toks Švedijos vyriausybės sprendimas esąs padarytas praėjusį pavasarį.

— Maskvoje užsienio žurnalistai pasigenda Jegoro Ligaciovo, kurio nebeama jau tris savaites. Jis gi paskirtas vadovauti ekonominiams Sovietų Sąjungos reikalams.

— Maskvoje „Tassas“ pranešė, jog Sovietų Sąjungoje 1978 m. buvo nuslėptas panašus nelaimingas atsitikimas netoli Sverdlovskio miesto Uralo kalnuose kaip ir Černobilyje.

— Washingtonė 51 senatorius specialiu raštu ragina prez. Reaganą pradėti tiesioginius pasitarimus su Angolos vyriausybe ir UNITA laisvės kovotojais, kad būtų pasiekta taika pietinėje Afrikoje. Tie senatoriai prašo prezidentą nenutraukti paramos laisvės kovotojams, kol Sovietų Sąjunga duoda paramą komunistinei Angolos vyriausybei.

Kanclerio vizitas Maskvoje

Vengiama kalbėti apie Vokietijų sujungimą

Maskva. — Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl su penkiais savo ministrais ir 50 prekybininkų baigė savo keturių dienų vizitą Sovietų Sąjungoje. Po pirmojo pasitarimo su kancleriu Gorbaciovas pasidžiaugė, jog ledai pralaužti. Valstybinių pietų metu Gorbaciovas pasakė, kad, nežinantis tarptautinio abejotimo, jo reformos pasiseks, kad jie sugebės susitvarkyti su savo sunkumais ir ištesės savo pažadus užsienio firmoms. Jis pasiūlė, kad būtų visoje Europoje įsteigtas jungtinis elektros ir transportacijos tinklas.

Atsakydamas, kancleris paminėjo, jog didžiausia kliūtis geriams ryšiams tarp dviejų kraštų yra militariniai klausimai. Varšuvos pakto karinės pajėgos tebekelia vokiečiams ir jų sąjungininkams didelį rūpestį. Kancleris pakartotinai pasakė, jog jis kreipiasi į Sovietų Sąjungą, prašydamas pašalinti karo pajėgas ir sumažinti visas konvencionalines karo tarnybas, kad neįvyktų netikėtų puolimų. Kohl atnaujino savo pasymą, kad būtų sujungtos abi Vokietijos, tačiau Gorbaciovas to nenori net svarstyti. Jis prašė, kad būtų pagerintos sąlygos 2 milijonams vokiečių, ir jei kas nori, kad nebūtų draudžiama išvykti į Vakarų Vokietiją.

Opus Berlyno klausimas

Kaip užsienio žurnalistai praneša, nėra didelių sunkumų susitarti įvairiais kitais reikalais, išskyrus politinius klausimus. Abi vyriausybės sutarė, kad bus pasiūstas Vak. Vokietijos astronautas į sovietų erdvės stotį Mir, kuri seniai skrieja erdveje. Prancūzija yra kita šalis, kurios astronautas bus pasiūstas į tą sovietų erd-

Nauja JAV LB valdyba

Naujos tarybos sesijoje Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininku buvo išrinktas dr. Antanas Razma. Jis tarybai pristatė savo pakviestus asmenis į naują valdybą ir taryba juos patvirtino. Iš 69 narių atsuntę prezidentui į Los Angeles 59 tarybos nariai atsakymus ir patvirtino šios sudėties krašto valdybą: Linas Norušis, Arvydas Barzdukas, Birutė Jasaitienė, Danguolė Valentinaite, Regina Kučienė, dr. Petras Vytenis Kisieliū, Bronius Juodelis, Dalia Kučienienė, Ramunė Kubiliūtė, Ramona Steponavičiūtė ir Pranas Joga. Jaunimo sąjungos pirmininkas Darius Suziedelis iš pareigos įeina į valdybą. Dar nėra paskirti religinių reikalų ir sporto reikalų valdybos nariai.

— New Yorke kalbėdamas Jungtinių Tautų sesijoje Pietų Korėjos prezidentas Roh Tae Woo paprašė suorganizuoti tarptautinę konferenciją, kad būtų baigtas Korėjos padalinimas. Jis taip pat pasiūlė Šiaurės Korėjai pasirašyti nepuolimo pakta.

vėlaivį. Susitarta su sovietais kad vokiečiai padės modernizuoti 200 lengvosios pramonės fabriku ir eilę maisto paruošimo dirbtuvių.

Vokiečių žinių agentūra paskelbė kitą dieną, kad po privačių pokalbių su Gorbaciovu kancleris pareiškė viltį, jog vėliau bus galima susitarti ir Berlyno statuso reikalu, nepažeidžiant savų pozicijų. „Nei Gorbaciovas, nei aš tarėme paskutinį istorijos žodį“, kalbėjo spaudai kancleris. O sovietų spaudos atstovas Gennadi Gerasimovas taip kalbėjo: „mes nenorime, kad Berlyno problema sulaukėtų mus nuo geresnių santykių išvystymo“.

Pasirašytos sutartys

Buvo pasirašyti kai kurie susitarimai, įskaitant ir kooperavimą radiacijos srityje bei aplinkos apsaugos švarinime, žemės ūkio paramos klausimu ir susitarimas pasikeisti kultūrinėmis programomis. Be to, vengti susidūrimo su karo laivais jūroje ir kad erdvės programos būtų atliekamos tik taikos reikais. Vokiečiai taip pat pasirašė sutartį pastatyti sovietams aukštos kokybės branduolinių reaktorių. Baigiama jau susitarti įrengti ir medicinos instrumentų gaminių įmonę.

Šiais metais prekyba tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos pasiekė 7 bil. dol.

Pažadėjo išleisti politinius kalinius

Vėliau kanclerį Kohl Vokietijos ambasadoje aplankė akademikas Andrejus Sacharovas, kuris jam pasakė, kad sovietai dar teliškai komi politinius kalinius kalėjimuose, o sąžinės kalinius psichiatrinėse ligoninėse. Vėliau buvo pranešta, kad sovietai pažadėjo iki šių metų galo paleisti apie 150 ar daugiau politinių kalinių. Į tai tuoj reagavo Valstybės departamentas Washington, primindamas, kad sovietai turi jiems išteiktą ilgą sąrašą asmenų, kuriuos Amerikos vardu buvo prašyta išleisti, bet iki šiol nesulaukta jokių žinių. Nežinantis mažų prosvaisčių, žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje dar nėra respektuojamos. Taip pat ir oficialaus pranešimo apie šios rūšies kalinių paleidimą dar nėra. Tarptautinės Amnestijos organizacijos žiniomis, dar esama apie 300 žmonių, laikomų kalėjimuose ir darbo stovyklose už politinius ir religinius įsitikinimus. Sakoma, kai Gorbaciovas perėmė valdžią, tokių kalinių buvo 10,000. Vokiečių šaltiniai skelbia esant dar 503 politinius kalinius.

KALENDORIUS

Spalio 28 d.: Simonas ir Judas, Agilė, Almanė, Gaudrimas, Skirmantas, Tadas.

Spalio 29 d.: Maksimilijonas, Narcizas, Ermelinda, Gelgudas, Violeta, Tolvydė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:16, leidžiasi 5:52. Temperatūra dieną 55 l., naktį 35 l.

SPORTO APŽVALGA

ŠALFAS METINIS SUVAŽIAVIMAS

ŠALFAS-gos metinio visuotinio suvažiavimo, 1988 m. lapkričio 12 d., šeštadienį, 11:00 val. ryto, vyksiančio Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH 44117. Telefonas (216) 531-2131.

DARBOTVARKĖ

Suvažiavimo atidarymas. Prezidiumo sudarymas. Mandatų ir rezoliucijų komisių sudarymas. Sveikinimai žodžiu ir raštu. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas. Pranešimai žodžiu ir raštu: a) Centro valdybos pirmininko b) Centro valdybos generalinio sekretoriaus c) Centro valdybos išdėtinio d) Sporto apygardų vadovų: Kanados, Rytų ir Vidurinių Vakarų e) Sporto šakų vadovų/komitetų (pageidautina tik raštu): krepšinio, tinklinio, lengvosios atletikos, plaukimo, lauko teniso, stalo teniso, šaudymo, golfo, šachmatų, slidinėjimo, ledo ritulio, biathlono, kėglavimmo, raketbolo, futbolo (soccer), softbolo/beisbolo. Rysiai su Lietuvos Bendruomene. LB-nės atstovų pranešimai.

Garbės teismo pranešimas. Revizijos komisijos pranešimas. Diskusijos dėl visų pranešimų.

Pietų pertrauka 2:30 - 3:30 val. p.p.

Lietuvių Sporto Fondas. III-sios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės. Išvykos k-to pranešimas.

1989 m. ŠALFAS-gos varžybinių kalendorius.

ŠALFAS-gos santykiavimas su Lietuvos sportininkais šių dienų įvykių šviesoje.

Einamieji reikalai, sumanymai, klausimai, etc.: a) Narių rėmėjų, globėjų, mecenatų telkimas b) Krepšinio komandos „Vėjo“ padėtis c) Pabaltiečių Sporto federacijos reikalai d) Santykiai su JAV ir Kanados sportinėmis organizacijomis (AAU, TAC, etc.) e) Sportinės spaudos reikalai f) ŠALFAS-gos organizaciniai ir administraciniai reikalai g) Kiti einamieji reikalai, etc.

Rezoliucijos ir suvažiavimo uždarymas.

ŠALFAS-gos centro valdyba

PAKELIUI Į AUSTRALIJA

LIETUVOS SPORTININKAI

I oficialų Australijos Lietuvių Fiz. Auklėjimo sąjungos pakvietimą dalyvauti III-se PLS žaidynėse Adelaidėje jau gautas atsakymas iš Lietuvos TSR valstybinio Kūno kultūros ir sporto komiteto. Jame sakoma, kad kvietimas dalyvauti tose žaidynėse buvo su malonumu priimtas. Delegaciją sudarys 14 asmenų: 8 krepšininkai, lauko tenisininkė, 2 plaukikai, stalo tenisininkė, krepšinio komandos treneris Sargūnas Raimundas ir vadovas, Lietuvos valstybinio Kūno kultūros ir sporto komiteto pirm. pirminis pavaduotojas Artūras Poviliūnas.

8 krepšininkai atstovaus Lietuvos jaunimo rinkinei, o ne „Žalgirio“ jaunųjų komandai, kaip buvo pradžioje galvota. Toj rinktinėj bus geriausi Kauno iš šių 11 žaidėjų: centro puolėjai E. Būblys – 21 m., amžiaus, 207 cm ūgio, G. Einikis, 19 m., 206 cm, abu iš „Žalgirio“, V. Jankūnas, 21 m., 206 cm, O. Darulis, 21 m., 205 cm, abu iš „Statybos“, kraštiniai puolėjai A. Jakūbas, 18 m., 198 cm,

iš „Žalgirio“ ir A. Karnišovas 17 m., 203 cm, iš „Statybos“, gynėjai D. Giedraitis, 20 m., 188 cm, G. Markevičius, 19 m., 190 cm ir T. Stumbrys, 18 m., 192 cm – visi iš „Žalgirio“ ir G. Bačiauskas, 21 m., 194 cm bei L. Kvederavičius, 21 m., 98 cm, abu iš „Statybos“. Jie visi jau reguliariai žaidžia pirmose „Žalgirio“ ir „Statybos“ vyrų komandose, o einikis ir Markevičius yra Sovietų Sąjungos jaunųjų rinktinės žaidėjas.

Lauko tenisininkė yra Jūratė Mackevičiūtė, viena iš geriausių Lietuvos jaunesnių žaidėjų. Ji buvo pakviesta Vyto Gerulajčio, Sr., į New Yorką, kur pora savaitę buvo jo ir kelių amerikiečių treniruojama. Stalo tenisininkė Aušra Laimaitė ir plaukikė Aida Tučiūtė yra taip pat vienos ir geriausių Lietuvoje. O plaukikas Raimondas

Vilniaus Jaunimo teatrui gastroliuojant Chicagoje, gegužės 29 d. Marquette Parko aikštėje buvo sušios draugiškos futbolo rungtynės tarp Chicago LF klubo „Lituanica“ veteranų komandos ir VJ teatro artistų. Rungtynės baigėsi 2:2. Išejo – Vilniaus Jaunimo teatro artistai, II-e eil. – „Lituanica“ veteranų komanda.

„Lituanica“ – Lithų futbolo klubo veteranų komanda 1973 metais. Klūpo iš kairės: E. Jakštas, A. Malinauskas (mėrės), A. Glavinskas, R. Jenigas, H. Gavenia ir A. Kunickas. Stovi iš kairės: St. Vainis (mėrės), A. Martinkus (mėrės), M. Stakenas, J. Kaunas, G. Bielskus, R. Libus, A. Stulga (Mėrės), M. McCluskey – Mikalauskas ir R. Koženas. Nuotraukoje trūksta H. Jenigo ir Don Brandonisio.

Nuotr. Z. Degučio

Futbolas Chicagoje

15 METŲ „LITUANICA-LITHS“ VETERANAMS

Penkiolika metų futbolo veteranų, arba kaip jų lyga vadinasi „Oldtimers“, gyvenime yra ilgokas laiko tarpas. Kad jie tiek išsilaikė, atrodo būtina su jais iš arčiau susipažinti. „Lituanica-Liths“ futbolo klubo veteranus suorganizavo buvęs ilgametis žaidėjas Henry Jenigas, Sr., 1973 metais. Kitais metais jie jau pradėjo dalyvauti Chicago pirmenybėse. Metropolitan lygos „Oldtimers“ divizionui priklausau 15 įvairių tautybių komandų, tad neretai išgirsti ir tų kraštų kalbas, kai žaidėjai save vadina „Alte Herren“, „seniores“, „senukai“ ir kt. Jauniausias veteranų žaidėjas amžius – 31 metų. „L“ komandoje keletas žaidėjų yra vyresni kaip 50. Tokių yra ir kitose komandose.

Veteranų komandoje šiais metais žaidė: J. Žukauskas, Br. Žukauskas, dr. J. Ringus, V. Pikšrys, B. Frame, A. Antanaitis, dr. I. Hidwegi, P. Vencauskas, P. ir N. Cattersonas. G. Henry Jenigas, Jonas Kaunas ir Don Brandonisio tebežaidžia nuo įsisteigimo dienos. Kadangi jie neišlieja per

daug prakaito treniruotėse, jų žaidimo tempas priklauso nuo oro, bet techniškai yra geresnis už daugelio pirmos diviziono komandų. Ne žaidimo lygis, ne jo klasė yra veteranų futbolininkų egzistencijos svarbiausias motyvas, bet išlaikyti gyvą europietiškią futbolą savo tautybės rėmuose. Bendrai paėmus, europietiškas futbolas tebėra lyg „pavainikis“ šio krašto sporto seimoje. Jis dar neturi savo herojų. Bet „Lituanica-Liths“ turi, nors jie ir miniatiūriniai ir dar neapdairuoti. Henry Jenigas – arti 15 metų žaidė pirmoje komandoje, buvo jos kapitonas, suorganizavo jaunųjų, moterų ir veteranų komandas, kurį laiką jas treniravo ir vadovavo. Dabartinis veteranų pirm. ir 2 metus „L“ klubo pirm. Ged. Bielskus – 7 metus pirm., klubo namų įsigijimo organizatorius ir pravedėjas, 12-13 metų jaunųjų ir vyrų komandų vadovas. Jei jis be laiko nepažilė ir nenuplikio besirūpindamas futbolo reikalais – niekas nepažilės.

Alb. Glavinskas – pirm., vyrų ir veteranų komandų vadovas ir žaidėjas. Bežaidžiant prieš porą metų jo vienas blauzdukailis sutrupėjo į gabalus. Entuziasingas klubo renginių organizatorius. Jonas Kaunas – buvęs 2 terminus pirm. ir žaidėjas beveik nuo pat klubo įsisteigimo. Don Brandonisio – gabus organizatorius, talentingas „coach“, nuoširdus rėmėjas. Dr. Julius Ringus ir Jonas Žukauskas – žaidėjai daugiau kaip po 25 metus, jaunųjų

komandų buvę treneriai ir vadovai. Romas Koženas – buvęs pirm., sekretorius, vyrų ir veteranų „coach“, lygos atstovas, kai dar retas kas galėjo susikalbėti naujojo krašto kalba ir niekas dar nevažiavo nuosavomis mašinomis. Ričardas Jenigas, Henry Gavenia, Stepas Lukauskas, Alg. Malinauskas, Stepas Vainis ir Vytautas Miceika – veteranų „menadėriai“, be kurių negali jokia komanda apsieiti.

„Lituanica“ futbolininkai vieni iš pirmųjų pajuto ir politinį atlydį Lietuvoje, nes pas juos pasirodė pirmosios kregždės: praėjusių Kalėdų švenčių metu pas juos viešėjo Vilniaus „Žalgirio“ vyr. futbolo treneris Benjaminas Zielkevičius, o jau vasarą Marquette Parko aikštėje „Lituanica“ veteranai rungtyniavo su Vilniaus teatralais. Daugelis kraipė ūsus ir stebėjosi, ne kad teatralai žaidžia futbolą, bet visiškai nauja kryptimi svečių laikysenoje ir kalboje.

„Lituanica-Liths“ futbolo veteranai yra svarbus veiksnys lietuvių futbolininkų organizacijoje. Ir tai sudaro natūralią progą atitinkamai juos pagerbti.

J. J.

„LITUANICA“ – „FICHTE – RAMS“ 6:0

Praėjusį sekmadienį, spalio 23 d., „L“ komanda žaidė pirmenybių rungtynes prieš vokiečių „Fichte-Rams“ jų aikštėje ir laimėjo rezultatu 6:0. Rungtynės oras ir aikštė – nepavydėtini. Įvarčius „L“ komandos naudai įkirtė H. Jenigas, jr., 3, T. Mastre ir A. Krygeris po vieną. Šeštojo įvarčio autorius liko nepastebėtas.

J. J.

RUNGTYNĖS MARQUETTE PARKE

Ši sekmadienį, spalio 30 d., „Lituanica“ futbolo klubo vyrų komanda žais priešpaskutines rudens rato pirmenybių rungtynes prieš stiprą vokiečių komandą „Fortuna“. Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje prie tribūnos. Pradžią 3 val. po pietų.

TRADICINĖ VAKARIENĖ

„Lituanica“ futbolo klubo tradicinė vakarienė su šokiais, minint veiklos 38 metų sukaktį, ruošiamą lapkričio 26 dieną, 6:30 val. vak. Tautiniuose namuose.

Šokiais gros orkestras „Gintaras“. Visi prijauciantieji kviečiami užsitikrinti vietas, iš anksto kreipiantis į „Liths“ klubą, 2614 West 69 Str., arba telefonu 476-9100.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nusiūti. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

GOLFAS

Golfas prasidėjo Skotijoje, nes skotai buvo paniūrę, rašo vienas „Time“ skaitytojas, ir reikėjo jiems apsaugoti, kad per daug nepralinksmtų. Skotai golfą davė Anglijai, keršydamiesi už tai, ką Elzbieta I padarė Marijai, skotų karalienei. Britai gi golfą davė Amerikai.

Didžiųjų žmonių žymė yra ta, kad jie kitiems kelia daug paprastesnius reikalavimus, kaip sau patiems.

Ebner

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, III.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, III. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 998-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kaba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, III.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, III. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplėtimų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kaip išgyventi

ŠIMTĄ METŲ

JAV-ėse per 25,000 žmonių yra pragyvenę šimtmetį ar ilgiau. Nemaža jų yra ir lietuvių tarpe. Daugelis mūsų atsimena dail. Adomą Varną. Teko kalbėtis su šimtmete lietuviu, Amerikon atvykusiu praėjusio šimtmečio pabaigoje iškėti už lietuvių, padavusio į laikraštį žmonos ieškantį skelbimą. Sako neblogai pasisekė. Ji atsimena, kaip vieną sekmadienio popietę jai vyras nei iš šio nei iš to davęs 10 centų nueiti į kiną filmu pažūrėti. Sekančią dieną, ieškodama savo skalbimo baldų, ji rado numestą kiemė. Iš to ji suprato, iš kur tas jos vyro noras jai malonumą padaryti. Tą sekmadienį jų bute buvo renkamosi „mūnšainės“ virti, tad reikėjo moterų atsikratyti.

Kitas šimtmetis senos lietuvių kolonijos kūrėjas pasakoja savo odiseją, kaip bėgdamas nuo caro kariuomenės, atsidūrė Argentinos plantacijos vergystėje, o paskui apie savo pavojingą pabėgimą į džungles, apie vogčią laivų plaukimą į Ameriką, apie nuotykingą atsiradimą besikuriančiame Cicero, Chicagos pakraštyje. Apima nuostaba, pajutusi, kad šnekiesi su gyva „istorijos knyga“.

Apskaičiuojama, jog jau dabar JAV-ėse yra 25,000 žmonių, peržengusių 100 metų amžių, kad jų būtų milijonas 2050 m. ir beveik 2 milijonai 2080 m. Bent du faktoriai prisidės prie šimtamečių skaičiaus didėjimo. Viena, tai kad 2046 m. ypač gausi po karo gimusiųjų karta sulauks 100 m., antra, prisidės ir tai, kad medicininė pažanga, kuri dabar įgalina 1% žmonių sulaukti 100 metų, iki 2050 m. įgalins jau 2% žmonių jo sulaukti.

Nors yra tokių, kurie baiminasi, įsivaizduodami minias šimtamečių, pragynusių visus savo gimines ir vaikus, skendinčius dideliame varge, jų sutauptoms pasibaigus, ir kenciančius nuo chroniško ligų. Tačiau tie, kurie šimtamečių pažįsta, taip negalvoja. Statistikos rodo, jog pusė visų šimtamečių gyvena vadinamos grupinėse aplinkose, k.t. butai vyresnio amžiaus žmonėms, bendrabučiuose ar slaugymo namuose. Bet kita jų pusė gyvena arba vieni, arba su artima gimine, dažniausia dukra ar sūnumi.

Priedo, kadangi šimtamečiai yra atsparesniai savo kartų nariai, jie iš tikrųjų yra ir sveikesni už daugelį net jaunesnių žmonių, tiek protiniai, tiek ir fiziniai. Jie būna veiklūs, optimistiškai nusiteikę ir tebebrangina gyvenimą.

Vienas istorikas, ruošęs medžiagą Idaho valstijos šimtmečiui atžymėti, kalbėjosi su dviem šimtais Idaho valstijos šimtamečių. Jo patyrimas: neįmanoma pasiekti šimtą metų, neturėjus žymų poveikį savo krašto istorijoje. Vienas Idaho šimtmetis, gyvenantis su antra, 101 m. žmona, pasisako: „Negaliu įsivaizduoti įdomesnio, dramatiškesnio ar sensacingesnio šimtmečio. Perėjome nuo dengtų, į Amerikos Vakarų arkliais traukiamų vežimų, iki vežimėlio nusileidimui ant mėnulio; nuo izoliuotų vienišųjų iki to, kad komunikacijos dėka visas pasaulis lyg kaimas“.

Panašius ir gal dar labiau sukrečiančius, stebinančius gyvenimus turi ir lietuviai šimtamečiai. Neseniai teko girdėti apie Lietuvos gyvenančių 130 m. turinčią senutę, gimusią 1858. Kiek istorijos jinai Lietuvos žemėje išgyveno, iškentėjo. O šiandien stebi televizijoje trispalvės iškilmą, pamaldas prie Vilniaus katedros,

seimą. Idomu būtų girdėti jos perspektyvą į šių dienų įvykius Lietuvoje. Gi išgyvena ji ne pirmą seimą, ne pirmą Lietuvos atgimimą.

Šimtmetį pražengusieji domina ir gydytojus, ieškančius raktą į sėkmingą sveiką senatvę. Vienas iš labiausiai stebinančių radinių tai šių žmonių įvairumas. Buvo manoma, kad šimtamečiai būtų ramaus būdo žmonės, neturėję per didelių, sunkių pergyvenimų, vadinami „type B“ žmonės, kurie per daug nesinerpuoja. Ir kai kurie šimtą metų turintieji tą modelį atitinka, pvz. Philadelphiaje gyvenęs 101 metų garsus inžinierius Julius Adler, kuris į pensiją pasitraukė tik 90 m. sulaukęs. Jis visuomet buvo labai taikus, vengė sukelti audras. Tačiau yra ir žiežirbojančių šimtamečių, k.t. Iva Wood Blake, 100 m. sulaukusi Texas gyventoją, kurios necenzūruota kalba stebina daug jaunesnius už ją.

Nors šimtamečių gyvenimo stiliai įvairuoja, jie turi ir būdingų bendrų bruožų. Juos tyrinėjęs dr. John Thompson sako, kad labai mažai jų yra turėję žymiai per didelį svorį. Ir veik nei vienas nėra rūkę, nors inž. Adler yra ta retoji išimtis. Jis rūkė pypkę ir cigarus nuo 18 iki 90 m. amžiaus. Šimtamečių tarpe yra ir saikingai kompanijoje mėgstantių išgerti, ir kavos mėgėjų. Nors mažuma yra vegetarai, daugumas valgo ir mėsą. Inž. Adler pasisako, jog jis absoliučiai viską valgo ir tebeturi labai gerą apetitą.

Tyrinėtojai sako, kad svarbiausias bruožas, kurį daugelis turi, tai genetinis palinkimas į ilgą amžių. Daugumos šimtamečių tėvai ir seneliai ilgį gyveno per 90 metų. Bet yra ir tokių, kurių abu tėvai mirė tik 40 m. sulaukę. Kitas jiems būdingas bruožas — tai veiklumas, aktyvumas, dažnai ir fizinis. Jie taip pat yra disciplinuoti, ryžtingi ir tvarkingi. Inž. Adler kasdien dvi savaites marškinius su kaklaraiščiu, o kai yra svečių, ir švarką užsideda. Jo marti sako, kad niekuomet jo neužtiksi su apatiniais marškiniais ar tik chalatų apsvilkusio.

Dauguma šimtamečių yra pasišventę kitiems, ne egoistai. Daug savo energijos ir laiko jie skiria mažiau už juos išgalintiems: tai per parapiją prisideda prie šalpos veiklos, tai lanko senelių senelių namuose. Viena tokia šimtametė sako: „Dievas mus surėdė, kad kitiems padėtume“. Jie taip pat optimistiškai nusiteikę apie ateitį. Vienas toks senelis norėjo savo 100-jų gimtadienio proga vykti su laivo ekskursija į Alaską. Kadangi jis per vėlai davė prašymą, vietų laive nebebuvo, tai jis padarė rezervaciją kitiems metams.

Nors ne visi šimtamečiai yra aktyvūs bažnyčių lankytojai, visi turi gyvą dvasinį gyvenimą, turi artimą ryšį su Dievu. Pagaliau, jie vis domisi pasauliu ir, kiek tik jėgos leidžia, jame dalyvauja entuziastiškai. Iva Wood Blake, nors juda tik važiuojamoje kėdėje, kasdien su prietaisais įrankiais dirba savo Texas darželyje ir juo yra išgarsėjusi visoje apylinkėje. Kita senutė, kuri būdama jaunesnė (95 m.) mėgdavo dažnai vaišes suruošti, ir dabar bent porą kartų per metus pavaišina visus savo „artimus draugus“. Į paskutinį jos „open-house“ baliuką atėjo 150 žmonių. Šimtamečiai dažnai turi svečių, dažnai lankosi pas kitus, nes jiems patinka bendrauti. „Kai pasieki 100 metų“, sako vienas šimtmetis, „kiekviena diena yra didelis turtas. Mažai kuo galiuosi savo gyvenime, o vietomis nesikeisčiau su niekuo“.

a.j.z.

ŽALGIRIO JAUNIAI AUSTRALIJOJE SPORTO ŽAIDYNĖSE

Trečiosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės Australijoje sparčiai artėja. Be abejo, ruošiantis šiai išvykai, ir Šiaurės Amerikoje vyksta sparti ruošia.

Išvykai į Australiją ruošti komitetą sudaro mūsų sporto entuziastai, geri organizatoriai, aktyvūs visuomenininkai. Komitetą įeina inž. Valdas Adamkus — pirmininkas, R. Dirvonis, dr. P. Kisieliū, V. Grybauskas ir Kanados atstovas Pranas Berneckas. Šio komiteto uždavinys — tinkamai suplanuoti išvyką, keliones, suorganizuoti įvairių sporto šakų komandas, parinkti ir pavienius sportininkus. Tai nėra jau taip lengvas darbas, nes šis organizacinis planas apima įvairiose Šiaurinėse Amerikos vietovėse gyvenančius sportininkus, veikiančius sporto klubus.

Be šio organizacinio komiteto yra sudarytas išvykos globos komitetas, į kurį įeina: vysk. Paulius Baltakis, Stasys Baras — Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, dr. Vytautas Bieliauskas — PLB valdybos pirmininkas, dr. Kazys Bobelis — Vilko pirmininkas, Grožyvas Lazauskas — Alto pirmininkas, Stasys Lozoraitis — Lietuvos atstovas JAV ir Vatikane, Marija Rudienė — Balfo pirmininkė, Vytautas Volertas — JAV LB krašto valdybos pirmininkas. Taigi turime šiuo atveju išvyka besirūpinančius tris komitetus — organizacinį, globos ir lėšų telkimo.

Iš šalies stebint atrodo, kad tokios sudėties komitetai visus išvykos reikalus tinkamai ir sėkmingai išspręs. Tiesiogini ir sunkiausia darba atliks organizacinis ir lėšų telkimo komitetai. Išvykos globos komitete turime didelio autoriteto žymiusius asmenis, organizacijų pirmininkus ir vyskupą. Reikia manyti, kad ir globos komitetas čia gali panaudoti savo autoritetą ir sėkmingai talkinti išvykos rengėjams įvairiose srityse, nors tai nebūtų jo tiesioginis reikalas.

Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Australijoje pirmą kartą dalyvaus ir okup. Lietuvos lietuvių „Žalgirio“ garsiosios krepšinio komandos jaunių komanda.

Žaidynių organizatoriai, atrodo, pagaliau nusprendė kviesti ir Lietuvos sportininkus dalyvauti šiose sporto žaidynėse. Rugsėjo 20 d. Vilniuje įvy-

JURGIS JANUŠAITIS

ko posėdis, kuriame dalyvavo Lietuvos sporto komiteto pirmininkas Zig. Motiekaitis, Žalgirio klubo pirmininkas Vyt. Nėnius, treneris V. Garastas ir dar keletas asmenų. Iš JAV posėdyje dalyvavo išvykos organizavimo komiteto pirmininkas inž. Valdas Adamkus ir iš Australijos atstovai J. Mašanauskas ir Antanas Laukaitis. Po išsamių pokalbių Žalgirio sportininkai sutiko atvykti į Australijos Adelaidę savo lėšomis, tačiau jiems reikėjo oficialaus kvietimo sporto žaidynėse dalyvauti iš organizacinio komiteto Adelaidėje.

Initiatoriai, prieš tokį kvietimą siųsdami, atsiklausė Australijos LB krašto valdybos, kurios pirmininkė savo ruožtu atsiklausė PLB Valdybos pirmininko dr. Vytauto Bieliausko. Jis po keletos pasitarimų davė pritarimą kviesti Žalgirio jaunių komandą ir kitus sportininkus į Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Adelaidėje. Kvietimas buvo pasiūstas ir priimtas. Tad iš okup. Lietuvos Australijon atvyks jaunių krepšinio komanda, 2 lauko tenisininkai, vienas plaukikas ir vienas stalo teniso žaidėjas, pats sporto klubo pirmininkas Z. Motiekaitis ir keli vadovai. Iš viso atvyks 15 žmonių.

Žalgirio jaunių komanda turi eilę žaidėjų, kurie jau žaidžia Žalgirio vyrų komandoje.

Planuojama jiems leisti dalyvauti mūsų vyrų klasėse, o su mūsų jaunių nugalėtoju leisti žaisti kaip ir finalines

rungtynes dėl aukso medalio.

Neabejojama, kad plaukime ir stalo tenise svečiai bus aiškiai pranašesni, bet lauko tenise mūsų broliai Vaidas ir Jonas Čikotai iš Washingtono ar Rima Jasaitytė ir V. Vebeliūnienė iš New Yorko turi galimybių pasiekti laimėjimų.

Tautinių šokių šventėje pasirodė Punksko tautinių šokių grupė. Koks buvo audringas plo-

jimas žiūrovų ir koks buvo šiltaş jų sutikimas, ir vien už tai, kad jie atvyko iš komunistinio krašto. Neabejojama, kad Lietuvos Žalgirio jaunieji ir kiti sportininkai Adelaidėje taip pat bus svingingai sutikti ir bus jiems parodytas išskirtinis dėmesys.

Buvo barama prieš keletą metų krepšinio komanda, viešėjusi okup. Lietuvoje. Dar ir Zigmą Žiupsnį bandė pabarti už nuvežimą mūsų tinklininkų į tėvynę. Šiandien nebesibarsime. Juk tauta keliasi laisvam gyvenimui. O jėgas jungti reikia.

GALIME LENGVIAU ATSIKVEPTI

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Nesame pratę prie atviro mūsų visuomeninėje veikloje ir paprastai esame linkę slėpti tai, kas nemalonu ar peiktina. Spaudoje pasirodžius užuominoms apie incidentus ar nemalonus, pasipila pasiteisinimai, pareiškimai ir net pasipiktinimo balsai, kad drįstama į viešumą išnešti tai, kas iš tikrųjų yra visiems žinoma, tačiau, stokoiant tikros informacijos, ne visai tikslu. Jau aprimo paskutiniųsios šokių šventės nemalonių audra, kai kuriais atvejais net smulkmeniškai išanalizavus buvusius reportažus, pasiliekančius vis tik su viena mintimi: tiesa visuomenę pasiekia pavėluotai, jei iš viso ją pasiekia.

Dar kartą grįžtu prie mūsų jaunimo vandalizmo veiksmų. Mes vis save kankiname, pasidarę išvadą, kad tai esanti

nepaprastai didelė gėda, žeminanti mūsų vardą ir kenkianti Lietuvos prestižui. Aišku, paneigti negalima, kad toks elgesys yra blogas. Bet gal ir nebūtų buvę tokios didelės audros, jei faktai būtų pateikti šaltai ir tiksliai: nebūtų reikalo giliau analizuoti, diskutuoti ir stengtis tuos faktus išaiškinti. Pasimokyti iš savo gyvenamųjų kraštų tendencijos kalbėti tiesiai ir atvirai, net ir apie nemalonius dalykus.

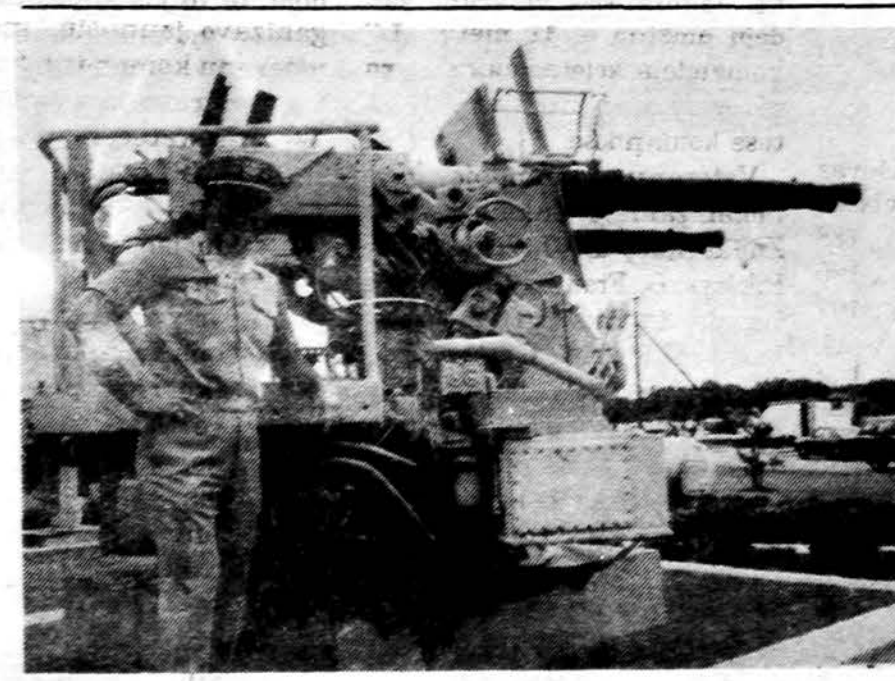
Į mano rankas pateko John Carroll universiteto, vieno iš vertingiausių aukštojo mokslo institucijų, oficialus savaitraščio formato laikraštis „The Carroll News“, rugsėjo 30 dienos laida. Pačiame pirmame puslapyje stambiomis raidėmis ir akį metasi straipsnis „Holiday viešbutis apskaičiuoja „Grįžimo“ pobūvio žalą“. (Čia kalbama apie tradicinę studentų šventę, pasiūtant savo futbolo ar kitų sporto šakų komandas, ją vadinant „Homecoming“). Reportaže smulkiai aprašomi viešbutyje padaryti vandalų nuostoliai, viršiję tūkstantį dolerių. Vieno kambario sugadinimas pareikalavęs 750 dolerių remonto. Saskaityta būvis pristatyta studentų uni-jai, kurios prezidentas užtikrino, kad bus dedamos visos pastangos išrinkti pinigų iš nuostolių padariusių studentų. Viešbutis uni-jai pristatys sužalotų kambarių nuomotojų sąrašą. „Nė vienam nepavyks nuo atsakomybės išsisukti“, patvirtino prezidentas. O ar mes esame tokios pareiškimus girdėję iš savo visuomenės va-

dovybės? Ne, paprastai reikalaujama slėpti ir tylėti. Straipsnyje toliau smulkiai aprašoma, kaip buvo mėtomos kėdės per langus, gadinamos durys, nuplėsti kambarių numeriai, sužaloti kilimai. Tokių incidentų išdavoje studentų uni-jai vis esą darosi sunkiau nuomoti viešbutius savo narių renginiams. „Nėra teisinga, kad dėl keletos išsišokėlių visi kiti studentai nukentėja“, reporteriui pareiškė uni-jos prezidentas. Panašiai vyksta ir tame mus.

Kiek žemiau tame pačiame puslapyje rašoma apie šiukšlinimo problemą studentų bendrabučiuose. Laiškų skyriuje patys studentai skundžiasi esame netvarka ir skatina savo kolegas „rūpintis savo aplinkos švara“.

Argi amerikiečiai nemylia savo jaunimo, kad viešai iškelia jo silpnybes? Ar jie mažiau rūpinasi ateinančių kartų auklėjimu negu mes? Juk protingi tėvai baudžia savo vaikus ir bando šeimoje palaikyti tvarką ir discipliną. Tuo būdu yra įdiegiamas atsakomybės jausmas, kurį dažnai lydi ir baimė būti nubaustu ar išaiškintu. Bet, pasiskaičius tą laikraštį, turėtume pagalvoti, kad mūsų jaunimo vandalai neturi blogo elgesio monopolio. Mūsų jaunimas negyvena izoliuotas, savo mokslo institucijose ar darbovietėse jis yra apsuptas gerų ir blogų pavyzdžių, todėl kartais nežino, kuri iš jų pasirinkti.

Atsikvėpkime lengviau pagaltoje, kad kiekvienam krepšelyje yra supuvusių obuolių, tik nebūkime, kaip tie dykumos strausai, įkšę galvas į smėlį. Mums reikalinga tiesa be jokių pagrazinimų. Girkime, kas girtina, iškelkime, kas peiktina, kad iš praeities klaidų galima būtų pasimokyti. Ateityje jaunimo susibūrimų rengėjai turėtų daugiau dėmesio kreipti į spaudoje iškeltus patarimus, aprūpinti jaunimą tinkamomis pramogomis ir patalpomis, jo nepalikant vieno. Be to, ir ne visi vyresnieji pasižymi puikiu elgesiu, ne visada rodydami mūsų jaunimui sveiką pavyzdį, ypač atžvilgiu alkoholio, kurį tėvai net nusiveža į jaunimo stovyklas. Bet svarbiausia yra neslėpti nuo visuomenės nieko, kas gali tapti išliepsnojusiu gaudu ugniakuru, kuris kenkia daugiau negu nemaloniausia tiesa. Su gaudais kovoti sunku, bet ir nemaloniausia tiesa pažvelgus į akis galima rasti metodų ir priemonių užkirsti kelią nemalonioms.

Jaun. leit. Linas Kojelis karo laivyno apmokymuose. Jis šiuo metu dirba Valtų tybės departamente.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

43

Mūsų atsispyrimo taškas paprastai yra galantiško stiebo viršūnė, kur jūs stovite ant karčių, tariant ant dviejų siaurų paralelinių lentų. Jūros mėtomas naujokas ten jaučiasi taip patogiai, tarsi stovėdamas ant jaučio ragų. Tiesa, žiemą ten galima nusinėti save namus apsiausto pavidale, bet kad ir kaip būtų storas tas apsiaustas, jis tiek panašus į namus, kiek nuogas kūnas. Mūsų apsiausto negalima paversti namais, kaip negalima lentynos ar spintos įdėti į mūsų kūną.

Aš buvau prapęs neskubėdamas kopti virvėmis, pusiau kelyje sustoti ir šnektelti su Quequegu ar bet kurio kitu bičiuliui, nestovinti sargyboje ir bedirbantiu prie takelazo, paskui nerūpestingai palypėdavau į jodamas didžiosios burės kartimis, dirselėdavau į vandens plotį ir galiausiai ilipdavau į bokštėlį.

XXXIII. Laivo užpakalis

Vieną rytą beveik tuoj pat po pusryčių Ahabas, pagal savo įprotį, iš kajutės užkopė ant denio. Tą valandą daugumas kapitono mėgsta pasivaikščioti.

Buvo girdimas jo normalus žingsnis jam nueinant ir grįžtant lentomis, taip įpratusiomis prie jo žingsnių, kad visos buvo išdantytos, tarsi geologinės uolos, jo kaulinės kojos žymėmis. Ir jeigu atidžiai žiūrėjai į kapitono raukšlėtą kaktą, ten matei dar keistesnes žymes: jo nemigo ir nepaliaujančių minčių ženklus.

Bet dabar tie pėdsakai atrodė dar gilesni, o jo neramūs žingsniai palikdavo dar gilesnes išpaudas. Taip buvo išgilinęs į savo mintis, kad kiekvieną kartą, jam apsisukant, beveik galėjai matyti ir jo mintis kartu su juo apsisukant, vaikščiojant su juo ir jo užvaldžiusias taip pilnai, jog atrodė kaip vidinė forma kiekvieno jo judesio.

— Flaskai, išsižiūrėk į jį — prašnabzdėjo Stubbas, — jo viduje vištiukas pradeda kalti kevalą. Labai greitai jis prasiskals.

Valandos bėgo. Ahabas tai užsidarydavo savo kajutėje, tai vėl vaikščiojo po denį su tuo pačiu užmanymu atkaklumu savo išvaizdą.

Dienaėjo galop. Staiga sustojo prie laivo šono ir įstotės kaulinės kojos galiuką į skylę, išitvėręs virvės, paliepė Starbuckui suaukšti visą igulą į laivo užpakalį.

Karininkas sušuko iš nustebimo, nes panašus įsakymas laivuose teduodamas tik pavojaus metu.

— Visi į laivo užpakalį! — pakartojo Ahabas. — Eit, tu, bokštelyje, risksis žemyn!

Kai aplink jį susispietė visa igula, su nustebimu ir baimės spoksojome į jį, Ahabas paskubomis apmetė žvilgsniu laivo šonus, o paskui „Pequodo“ igulą ir, palikęs savo vietą, pradėjo sunkiai vaikščioti, tarsi ne gyvos dvasios nebūtų arti jo. Palenkęs galvą ir skrybėlės brylių užtraukęs ant akių, tėsė pasivaikščiojimą, nekreipdamas dėmesio į nustebusios igulos šnabzdės. Stubbas Flaskui į ausį sušvokštė, kad Ahabas juos sušaukęs dalyvauti pėčiųjų lenktynėse. Bet netrukus Ahabas sustojo ir suriko:

— Vyrūčiai, pamatę banginį, ką jūs darote? — Garsiai šaukiame apie jo pasirodymą! — visi kartu sušuko.

— Gerai! — atsakė Ahabas, mostu pritardamas ir pasinaudodamas pagyvėjimu, kurį jo nelauktas klausimas sukelė susirinkusiuose, tėsė toliau: — Ir ka,

vyrūčiai, toliau darote?

— Nuleidžiame valtį ir vykstame jo gaudyti! — Ir... pagal kokius garsus iriatės? — „Galas jam arba galas mums“.

Senio veide vis labiau ryškėjo reta ir laukinė prietarimo išraiška. Jūreiviai smalsiai į jį žiūrėjo, atrodė, klausė savęs stebėdamies, kodėl šitokie betiksliai jo klausimai taip juos sujaudino.

Bet jie vėl atidžiai sukluso, kai Ahabas, pusiau pasisukdamas ir neiškeldamas iš skylės kojos, bet stipriai įsikibęs į virvės, tarė:

— Budėtojai, klausykite! Ar jūs esate girdėję mane duodant įsakymus vieno balto banginio reikalui? Žiūrėkite! Matote šią ispaniško aukso unciją? — paklausė iškeldamas aukštyn aukso monetą, žėrėjusią saulėje. Vyrūčiai, ji yra verta šešiolika dolerių. Matote ją? — Ir pridūrė: — Misteri Starbuck, paduok plaktuką.

Ligi šis ejo paimti plaktuką, Ahabas neištardamas nė žodžio tyrinė aukso monetą į švarko skvermus, lyg norėdamas padidinti jos blizgesį. Paskui pusbalsiu ėmė niūniuoti.

Iš Starbucko rankų paėmęs plaktuką, žengė prie didžiojo stiebo, ir viena ranka iškėlė plaktuką, o kita rodydamas aukso monetą, atsidūręs šalia stiebo, pasisuko į jūreivius ir suriko:

— Tas jūsu, kuris praneš matęs baltą banginį su raukšlėta kakta ir sulenkta žiauna, tas, kuris praneš apie tą baltagalvį banginį su trim skyklėmis dešinėje uodegos pusėje... klausykite! Vyrūčiai, tas, kuris praneš apie tą baltagalvį banginį, dovanų gaus šią aukso monetą!

— Valio! Valio! — šaukė jūreiviai, mojuodami kepurėmis, tuo tarpu kapitonas plaktuku smūgiais prikalė monetą prie stiebo.

(Bus daugiau)

PAREMKITE CLEVELANDO SPORTININKŲ IŠVYKĄ!

Kaip jau žinoma, nuo 1988 m. gruodžio 26 iki 1989 m. sausio 1 d. imtinai Adelaidė, Australijoje vyksta III-sios Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės.

Clevelando lietuvių sporto klubas „Žaibas“ ir šias žaidynes siūnia vyrų krepšinio komandą. Taipogi vyksta LSK „Žaibo“ iniciatyva suorganizuota jungtinė moterų krepšinio komanda, kurios daugumą sudaro LSK „Žaibo“ žaidėjos. Šalia to, keletas LSK „Žaibo“ tinklinio žaidėjų vyksta kaip kitur organizuojamų jungtinių komandų dalyviai. Viso iš Clevelando vyksta arti 20 sportininkų, iskaitant ir vadovus.

Kadangi į žaidynes masiniai vyksta dauguma JAV ir Kanados lietuvių sporto klubų, Centriniam organizaciniam išvykui į Australiją komitetui neįmanoma šios išvykos dalyvių efektingiau suselpti. Taigi, klubams tenka patiems pagrindines lėšas sutelkti.

Clevelando sportininkų išvykai į Australiją remti komitetas, sudarytas LSK „Žaibo“ iniciatyva, yra pasiryžęs įvairiais būdais telkti lėšas klevelandiečių sportininkų išvykai parenti.

Spalio 9 d., komitetas šiam tikslui surengė pietus Dievo Motinos parapijos svetainėje. Gruodžio 10 d. komitetas ruošia sportininkų išleisvius į Australiją Lietuvių namuose. Nežmirškite!

Nuoširdžiai prašome savo auką parenti šį užsimojimą, tarnaujanti lietuvių bei ir sportuojančio jaunimo naudai.

Čekis rašomas: „Žaibas“ – Australija. Siųsti komiteto išdėstymui Romui Apanavičiui šiuo adresu: „Žaibas“ – Australija,

c/o Romas Apanavičius, 23750 Cardon Rd., Euclid, OH 44117. Telef. 216-531-6995.

Aukus taipogi galima įteikti bet kuriam komiteto nariui ar igaliojam aukų rinkėjui.

Suinteresuotieji auką nusiųsti nuo pajamų mokesčių (Tax deductible), prašomi susisiekti su R. Apanavičium.

VIOLETOS RAKAUSKAITĖS STROMIENĖS KONCERTAS

Estradinės muzikos solistė Violeta Rakauskaitė-Stromienė lapkričio 12 Dievo Motinos parapijos auditorijoje pirmą kartą koncertuos Clevelande. Ši populiarioji solistė savo koncertais yra džiuginusi dideles auditorijas Lietuvoje, Europoje, Amerikoje ir Australijoje. Jos dainų plokštelės – Violeta I ir Violeta II – dar ir dabar turi didelę paklausą.

Idomus jaunosios dainininkės gyvenimo ir muzikos-dainos kelias. Violeta, gimusi Kaune, savo muzikines studijas pradėjo nuo šešerių metų ir jas aštuonerius metus tęsė muzikos mokykloje. Jau mokykloje, ir vėliau Vilniaus universitete, Violeta išnaudojo visas progas pasirodyti scenoje ir dainuoti publikai. 1971 metais ji buvo pakviesta pasirodyti ok. Lietuvos televizijoje. Nuo to laiko Violetos dainininkės karjera kilo, pasiekdama didžiulio pasisekimo ir populiarumo. Ji dainavo Lietuvos radijo ir televizijos laidose, koncertavo su radijo ir televizijos orkestrais, įdainavo plokštelių su Lietuvos Filharmonijos kameriniu orkestru. Su koncertais lankėsi Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje.

Nežūrint pasisekimo ir gar-

Nastutė ir Balys Gaidžiūnai, atšventę savo 50 metų vedybinę sukaktį. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

bės, Violeta Rakauskaitė 1975 metais pasitraukė Vokietijon, kaip ji „The Age“ laikraštyje (1987.II.9) korespondentui pareiškė, iš to meto „didžiausio kalėjimo pasaulyje – Sovietų sąjungos“. Ištekėjo už dr. Aleksandro Stroto, politinių mokslų profesoriaus, kuris taip pat yra egzilas iš jo gimtosios Lietuvos.

Iš Vokietijos jie persikėlė Anglijon, kur dabar ir gyvena. Violeta koncertavo Vakarų Vokietijoje, Anglijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Norvegijoje, Švedijoje ir Ispanijoje; Amerikos kontinente – Kanadoje ir JAV-se. 1987 m. VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso metu gastoliavo Australijoje ir visą koncertų peną paskyrė Jaunimo kongresui ir išeivijos lietuvių jaunimo veiklai parenti. Ir Clevelandan ji atvyksta Dainavos jaunimo stovyklos globos komiteto kviečiama. Koncerto pelnas skiriamas šios stovyklos išlaikymui ir gerinimui. Į jaunimą dedama visa viltis, nes jis mūsų išeivijos išlikimo laidas. Stovyklos padeda jam bręsti lietuviškoje ir krikščioniškoje aplinkoje ir nuotaičioje.

Dainavos jaunimo stovyklos globos komiteta Clevelande sudaro: pirm. dr. Marius Laniauskas, sekr. Regina Šilgalienė, izd. Albertas Sušinskas, jun., ir nariai: Vladas Čyvas, Viktoras Palūnas ir Vacys Rociūnas.

Pakvietimai po 8 ir 6 dol. jau platinami sekmadieniais Dievo Motinos svetainėje. Jūs rezervuoti galima skambinant tel. 371-0130 Aldonai Zorskienei.

V.R.

DAIL. NIJOLĖ PALUBINSKIENĖ

Iš Clevelando gyvenančių menininkų dailininkė-grafikė Nijolė Palubinskiene labai aktyviai reiškiasi ir amerikiečių meno pasaulyje, dalyvaudama meno parodose.

Šiuo metu N. Palubinskiene dalyvauja All Ohio meno parodoje Canton Art Institute galerijoje. Čia savo 119-ka kūrinių yra išstatę 82 dailininkai. Paroda tęsis iki spalio 30 d.

Canton paroda yra organizuojama, kaip ir May Show parodos Clevelande, tik su tuo skirtumu, kad Canton parodai darbai atrenkami iš visos Ohio valstijos, o May Show parodai tik iš Clevelande ar apylinkėse gyvenančių dailininkų, skulptorių bei fotografų.

Salon Art Show paroda vyksta Cuyahoga Community College salėje. Čia Nijolė laimėjo pirmąją premiją už darbą iš Alegenijos kalnų ciklo.

Beck Center Gallery, Clevelando vakarinėje dalyje, paroda, atidaryta spalio 20, tęsis iki gruodžio 27. Čia Nijolė dalyvauja su savo grafikos darbais.

NASTUTĖS IR BALIO GAIDŽIŪNŲ ŠVENTĖ

Rašytojas, žurnalistas, poetas ir redaktorius Balys Gaidžiūnas su žmona Nastute spalio 16 d. savo rezidencijoje Mentore, Ohio, atšventė savo 50 metų vedybinę sukaktį. Šioje giminyje ir artimų bičiulių garbingoje šventėje dalyvavo dukterė Rūta ir sūnus Kęstutis su šeimomis. „Jaunavedžius“ pirmiausia pasveikino sūnus Kęstutis, o apie aną, prieš 50 metų įvykusią iškilnę ir kitus asmeninius prisiminimus su gražiu humoru pasakojo santuokos liudininkas dr. Antanas Butkus. Šampano taurių skambesys ir ilgiausių, sveikiausių metų linkėjimai pripildė šią šventę namų salono. Pats šeimininkas Balys dėkojo visiems dalyvavusiems, ypač savo Nastutei, kurios dėka jis šiandien galįs būti savo artimųjų ir bičiulių tarpe, nes be jos didžiulių ir rizikingų pastangų Balys Gaidžiūnas nebūtų išėjęs gyvas iš nacių kalėjimo.

Kun. G. Kijauskas, S.J., vaišių invokacijoje prašė Aukščiausiojo Nastutę ir Balį laikyti savo globoje. Visiems dalyviams susijungus rankomis – nuoširdumo, vienybės ir draugystės ženkle sugiedota „Lietuva brangi“.

Puikių vaišių metu svečiai maloniai prisiminė Gaidžiūnų nueitus kelius ir darbą ne tik čia Clevelande, bet Vokietijoje ir Lietuvoje.

Nuo 1949 m., gyvendamas Clevelande, Balys redagavo „Dirvą“, organizavo „Vilties“ draugiją, buvo jos reikalų vedėjas. Parašė Clevelando Dievo Motinos parapijos istoriją (1979), 1980 m. išleido poemą „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai lietuvių maldos ir poezijos rinkinį „Mano kartos likimniai metai“, poemą „Berniukai Mišios“ (1983) ir „Ir saulėtos ir rūšies dienos“ (1986) – eilėraščių rinkinį. Parašė ir jau spausdinti atiduota „Lietuvos Madonų šventovė“. Redagavo DM parapijos savaitinį biuletenį „Mūsų žingsniai“.

Nastutė ir Balys Gaidžiūnai, džiaugdamiesi gan gera sveikata, tebėra lietuvių išeivijos likimo stebėtojai ir palydovai. Dar daug ilgų ir sveikų metų mieliems Gaidžiūnams!

V. Rociūnas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Namų apžiūrėjimui
Sėkmadienį, spalio 30 d., 1-4 v. p.p.

11248 S. St. Louis, visai naujas 3 mieg. mūrinis „bi-level“ namas su 1-1/2 prausyklos; 2 formos valgomasis; įrengtas rūšys; šeimos kamb. su židiniu. „Thermal“ langai; aluminio „trim“; daug priedų. Skubėkite.

8617 S. Kilbourn — Gallagher & Henry Bi-level 7 kamb. mūrinis „bi-level“; 4 didelės mieg.; 2 prausyklos, valg. kamb.; gražus šeimos kamb.; šoninis įvažiavimas; 2 auto. garažas; aluminio „trim“; daug priedų; St. Bedes parapija. Skubėkite!

No. 326 — 55 & Spaulding 6 kamb. mūrinis namas su 3 mieg.; atremtuota virtuvė ir prausykla; išdėžytas rūšys; 2 auto. aluminis garažas; termo-langai; naujas stogas, šildymo katilai ir elektra. Puikiai stovioje, švarutėlis namas. Skambinkite dabar!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — JABAR.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Namas apžiūrėjimui sekmadienį, spalio 30 d. 1-4 v. p.p. Sklypas #30, Longwood Way (Big Run Acres), Lemont. Puikūs 4 mieg. mūro ir kedro „forester“ namas; 1 akro sklypas. Arti puikiausio golfo lauko. Skliautų lubos, langai lubose, rūšys. Daug priedų. \$214,500.

Puikūs 2 a. namas. Akro sklypas, 4 ar 5 mieg. kamb. 2 šeimos kamb. Namų apyvokos reikmenys paliekami. Pusryčių kamb., valg. kamb. 2 1/2 prausyklos, židinis pagr. šeimos kamb. Sklypas apaugęs medžiais. Tik 159,900\$

Open Houses

1-4:30 p.m. Sunday, Oct. 30 — 10701 S. Keeler, Oak Lawn, IL — large 3 bdrm., 2 baths, brick rambling ranch with main level fam. rm.; 2 car attached garage; remodeled kitchen

1-4 p.m. Sat-Sun. Oct. 29 & 30 — 7708 S. Nagle, Burbank, IL — large 4 bdrm. brick „Cape Cod“; full bsmt.; 2 baths; large kitchen, newer garage.

Call John Nugent
Coldwell Banker
585-7623 or 424-4000

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BET PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir izmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau ir remontuoju visų rūšių namo šildymo įrengimus ir pakeičiu vandens šildytuvus.

ALBIN BANYs
447-8806

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. butas
71 & Francisco apyl. Kamb. dideli ir šviesūs; „radiant“ šildymas.
Tel. 776-7952.

Česlovas Grincevičius
VIDUODINIO VARPAI
Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premiją)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus jaudinančiais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

“We are the party that believes in the American dream. A dream so powerful that no distance of ground, no expanse of ocean, no barrier of language, no distinction of creed or color can weaken its hold on the human heart. I'm a product of that dream and I'm proud of it.”

—Mike Dukakis

Mike Dukakis and Lloyd Bentsen understand the promise of America. They're ready to make the American dream a reality for all of us. They'll:

- Design a program that will give every qualified student the chance to afford a college education.
- Make good on Harry Truman's promise of quality, affordable health care for every American.
- Help every young family have the opportunity to buy their first home.
- Make a commitment to providing a better future and a drug-free environment for our children.
- Work to make America number one in the world—in strength, productivity, and commitment to the future.
- Press the Soviet Union to live up to the Helsinki Accords and respect the basic human rights of its citizens—including the people of the captive nations and all minorities.
- Challenge the Soviets to get their troops out of Eastern Europe and guarantee freedom for all Eastern Europeans.

For the American dream.

Vote Dukakis/Bentsen. November 8.

Paid for by the Dukakis/Bentsen Committee, Inc.

Kaišiadorių vyskupija VI tomas

Šiame paskutiniame tome aprašoma ne tik Kaišiadorių vyskupija, bet jame dar taipinama visų jau anksčiau išleistų tomy bendroji dalis: papildymai, atitaisymai, vadynai.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 608 psl., 772 iliustracijos, kietais viršeliais. Paruošė spaudai ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Atspausdino Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$27.00

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar prideda \$1.84 valstijos mokesčio.

A.A. PROF. BALIO VITKAUS GYVENIMO PROFILIS

1898.III.1—1988.X.5

Spalio 7 d. Donaldas A. Petkus laidotuvių koplyčioje įvyko su prof. Balio Vitkaus atsisveikinimas jo giminių, buvusių auklėtinių, agronomų, daugelio jo idėjų pasekėjų bei gyvenimo pakeleivinių draugų. Agr. Ignas Andrašiusas pakviestas Lietuvos Agronomų sąjungos pirmininko agr. Antano Santaro prof. Balį Vitką apibūdino:

Šiandieną j mano jausmų, žodžių ir mintų vainiką įspina du rudeniniai spalvų pasipuošę rudens. Vienas nuo kito skiriasi 61-erių metų laikotarpiu. Pirmas vaizdžiai mano atmintyje yra gyvas 1927 m. ruduo, praleistas Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje. Tų metų rudenį į akademiją Dotnuvoje buvo priimti du studentų kursų sąrašai, norintieji studijuoti žemės ūkio mokslus. Pirmas semestras ir trečias semestras atkeltas iš Kauno universiteto Matematikos-Gamtos fakulteto. Iš viso 129 studentai (pirmas — 75 ir trečias — 54 studentai). Tą rudenį akademija pergyveno gražias savo jaunystės žydėjimo dienas. Galima sakyti, tai buvo jaunų žmonių gražios pavasario dienos rudens gamtos spalvų panoramoje. Tuo metu teko susipažinti su prof. Balio Vitkumi, einančiu profesorių tarybos sekretoriaus pareigais ir dėstančiu lektoriaus teiseimis bendrąją ir specialiąją gyvulininkystę.

Trumpas žvilgsnis į prof. Balio Vitkaus nueitą ilgą gyvenimo kelią. Balys Vitkus gimė 1898 kovo 1 d. Staškūniškio viensėdyje, Daugailių vls., Utenos apskr. 1916 m. baigė gimnaziją Petrapijlyje. 1916-17 m. studijavo Maskvos akademijoje. 1922-25 m. Breslau universitete, kur gavo 1925 m. VIII. 1 d. diplomuoto agronomo vardą. 1921-22 mokslo metais mokytojavo Utenos Saulės progimnazijoje. Dotnuvoje ėjo šias pareigas: 1925 m. X. 20 d. vyr. asistentas ir e. lektoriaus pareigas. 1926 m. V. 1 d. l. e. docento pareigas. 1928.I.1 d. docentas. 1938 m. e.o. profesorius, nuo 1926 specialinės gyvulininkystės katedros vedėjas, 1930-34 m. akademijos tarybos sekretorius, 1939 ligi 1940m. IX (kol komunistų valdžia atleido iš pareigų) prorrorkorius ir profesorius tarybos sekretorius, 1941-44 m. rektorius. Dėstė bendrąją ir specialiąją gyvulininkystę. Buvo suorganizavęs mokomąjį ir tiriamąjį vištyną, kur pravedė eilę tyrinėjimų paukštinių klastybių srityje. 1944 m. pasitraukė į Austriją, o nuo 1948 m. XII.21 d. į JAV. Yra parašęs Žemės ūkio vadovo IV t. skyriaus apie stambiuosius raguočius ir apie avis ir ožkas. 1931 m. vadovo III t. skyriaus apie gyvulių veisimą. 1936 m. paskelbė eilę straipsnių gyvulininkystės bei paukštinių klastybių klausimais Žemės ūkyje ir akademijos metraštyje, Kosmos, Litauens Tierzucht. 1933 m. Lietuviškoje ir Lietuvių Enciklopedijose. Visuomeninėje veikloje reikšėsi eilę metų būdamas Vilniui vaduoti sąjungos centro komiteto nariu, Lietuvos agronomų sąjungos valdybos nariu, 1938-39 m. Lietuvos galvijų ir kontrolės ratielių sąjungos valdyboje, nuo 1912 m. Ateitininkų sąjungos nariu. Laikinojoje Lietuvos vyriausybėje 1941 m. buvo žemės ūkio ministru. Nuo 1955 m. Vliko narys.

Nuo to 1927 m. atmintino jaunų Lietuvos žemės ūkį pamilusių jaunuolių rudens šventės jau prabėgo 61-eri metai. Iš jų maždaug per 20 metų, 1925-1944 m. prof. B. Vitkui dirbant žemės ūkio mokslini

A. a. prof. Balys Vitkus

darbą, įstojo 634 studentai, išlausė kursą 384 asmenys, išlaikė dipl. egzaminus 238 asmenys ir įgijo diplomuoto agronomo vardą 123 asmenys. Tai gražus ir imponuojantis skaičius Lietuvos žemės ūkiui ir jo švietimui pasiaukojusių asmenų. Prie jų išmokslinimo ir išauklėjimo savo darbu ir triūsais daug yra prisidėjęs velionis prof. B. Vitkus.

Velionis buvo studentų gerai vertinamas ir labai mielas savo specialybės mokslų dėstytojas. Be savo specialybės mokslinių darbų, kuriuos jis su didele meile atliko, velionis taip pat buvo didelis visuomeninio gyvenimo mėgėjas. Per ilgą savo gyvenimą jis uoliai dalyvavo Lietuvos agronomų sąjungoje Chicagoje. Daugelio narių yra palydėjęs į Šv. Kazimiero ir lietuvių kapines. Jis ne tik pagarbiai juos palydėjo, bet taip pat atliko gražias tam momentui pritaikytas atsisveikinimo giesmes.

Velionis prof. B. Vitkus buvo katalikiškos pasaulėžiūros žmogus. Jis savo pasaulėžiūrą grindė trimis pagrindiniais elementais: religija, tautinė išmone ir mokslu. Šiais pagrindiniais principais išpuošęs savo asmenybę jis sugebėjo visą tai pakelti į didžiųjų dorybių rangą ir juo vadovautis ir pagal tas kilnias dorybes tvarkyti savo žemišką gyvenimą. Tai taurios asmenybės sunkiai pakartojamas kilnus pavyzdys, kuris šviečia mūsų gyvųjų žmonių gretose ir skatina siekti to gražaus idealo tobulybės.

Mielas profesorius, tavo žemiškieji palikai skęsta gražių žiedų vainikuose. Tavo palikai negalėjo grįžti į mylimos tėvynės Lietuvos žemę. Bet tavo moksliniai darbai atlikti akademijoje pasiliks ilgiems istorijos amžiams. Esi miręs biologiškai, bet sociolo-

giškoje plotmėje tu lieki gyvas mūsų gyvųjų žmonių tarpe. Tokioje organiško santykių šviesoje tarp Tavo ir tautos, tarp Tavo ir mūsų gyvųjų tarpo tenka sustoti ir susimąstyti. Velioniui prof. B. Vitkui nebesvarbu, kiek ir kaip mes jį prisimename, bet mums svarbu prisiminti, koks buvo jo indėlis sava epochai, kokiom originaliom spalvomis jis buvo nušviestas ir praturtintas savo generacijos veida, kas žymėjo, kad jis iš tikrųjų tautoje gyveno. Prisiminti velionį tenka tiems, kuriuos jis aplenkė kelyje į amžinybę ir kurie tarsi uždelsė išskliauti tik tam, kad būtų kas liudija apie išskliautusius. Tos gėlės ir jų gražūs žiedai ir mūsų paskutinis atsilankymas prie Tavo karsto tarsi paskutinį atsisveikinimo žodį tegu primena tuos bendrai šioje ašarų, vargo ir džiaugsmo pakalnėje praleistas dienas. Tegu būna Tau lengva amžinybės gimtadienio pirmoji diena ir visas Tavo amžinos sielos gyvenimas ir amžinoji ramybė. Tesuteikia Tau amžiną geresnio ir tobulėsio gyvenimo globą Dangaus ir Žemės Viešpaties didžioji ir gailėstingoji išmintis.

Prof. dr. Juozas Meškauskas glaustai nupasakojo prof. B. Vitkaus visuomeninę veiklą. Prof. Mečys Mackevičius trumpu žodžiu apibūdino sunkias laikinosios vyriausybės Žemės ūkio ministerio pareigas. Pilypas Narutis supažindino dalyvius su velionio atliktais darbais Vlike. Bronius Kviklys, velionio gimnaitis, vaizdžiais žodžiais nupiešė velionio santykiavimą su giminėmis ir kaimynais. Inž. Kazys Pabedinskas Ateitininkų sendraugį vardu priminė, kad prof. B. Vitkui pelnytai priklauso Ateitininkų sendraugio veterano vardas. Pr. Povilaitis, Tautos fondo atstovas, gražiom mintim apibūdino velionio

inašą Tautos fonde. Miškininkas Jonas Žebrauskas priminė velionio gražius ir nuširdžius santykius su Lietuvos miškų darbininkais.

Visi atsisveikinimo kalbėtojai išreiškė nuosirdžią ir gilia užuojautą dideliame nuliūdime likusiam broliui Eduardui Vitkui, pusbroliui Kazii Vilūnui su žmona ir daugeliu giminių okupuotoje Lietuvoje.

Spalio 8 d. prof. B. Vitkaus palikai buvo atlydėti į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Čia įvyko iškilmingos gedulingos pamaldos, Mišias už velionio sielą atnašavo kan. Vac. Zakarauskas, su juo koncelebravo kun. dr. Ignas Urbonas, kun. Jonas Borevičius, kun. Vytautas Bagdanavičius ir prel. dr. Juozas Prunskis. Turiningą pamokslą apie velionį pasakė kun. Jonas Borevičius.

Po pamaldų velionio palikai daugelio dalyvių 40 automobilių buvo palydėti į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Kapinėse laidojimo apeigas atliko kan. Vac.

Zakarauskas. Jos buvo baigtos Lietuvos himnu.

Spalio 8 d. palikom prof. Balį Vitką Šv. Kazimiero lietuvių kapinių lygumos ramybėje, bėgantis laikas sukels naujas gyvenimo ritmingas bangas, kurių bangavimas užklos praeties pramintus takus. Mes mirtingieji mintimi isiskverbę į gyvenimo bangavimo ritmą, susimąstymo skatinami, mėginsime žiūrėti į prof. Balį Vitką kaip į vieną iš tos generacijos, kuri nepriklausomos Lietuvos valstybėje sužibėjo ir paskleidė gražius žemės ūkio mokslo spindulius žemę pamilusių jaunų žmonių protuose ir širdyse. Laidotuvių dalyvių šermenu pietis įvyko „Seklyčioje“.

Ign. Andrašiusas

NUPIRKO BRITAI

Londono Medicinos bendrovė Smith and Nephew už 19.6 mil. dolerių nupirko Pfizer bendrovės padalinį United Medical.

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VALERIJA JASIUŠ

Jau suėjo šešeri metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną, kurios netekome 1982 m. spalio 30 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę. Už jos sielą šv. Mišias bus atnašaujamos sekmadienį, spalio 30 d. Tėvų Marijonų koplyčioje.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Valerijos Jasius sielą.

Nuliūdę Vyras Petras, sūnus Vytautas, marti Josephine, anūakai Martynas ir Joana.

PADĖKA

A.†A.

PROF. BALYS VITKUS

Atsisakyti su šiuo pasauliu 1988 m. spalio mėn. 5 d. ir buvo palaidotas šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios spalio mėn. 8 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Nuosirdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui ir koncelebrantams kun. V. Bagdanavičiui, kun. J. Borevičiui, prel. J. Prunskii ir kun. dr. I. Urbonui už gedulingas šv. Mišias, palydėjimą į kapines ir kun. J. Borevičiui už pamokslą. Taip pat dėkojame sol. J. Vazneliui už išpūdingą giedojimą šv. Mišių metu.

Dėkojame J. E. vysk. V. Brizgiui už atsilankymą koplyčioje ir dalyvavimą šv. Mišiose. Taip pat dėkojame kun. klebonui J. Kuzinskui, kan. V. Zakarauskui ir prel. J. Prunskii už maldas koplyčioje ir palaiminimą kapinėse.

Esame dėkingi Agronomų sąjungai ir pirm. agr. A. Santarui už atsisveikinimo su velioniu pravedimą ir visiems atsisveikinimo kalbėjusiems.

Nuosirdžiai dėkojame aukojusiems šv. Mišioms, Tautos Fondui ir labdarai. Dėkojame korp. Kestutis ir Čikagos bei Los Angeles agronomams už užuojautas spaudoje; visiems guodusiems mus žodžiu ir raštu ir dalyvavusiems šermenyse ir laidotuose.

Dėkingi esame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Liūdesyje like sūnėnas Eduardas Vitkus, pusbrolis Kazys Vilūnas su žmona ir kiti giminės.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Zakarauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Thurs. 9-5, Fri. 9-4, Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1988 m. spalio mėn. 28 d.

5

RINKIMAI

Lapkričio 8 d. jau turėsime balsavimus. Chicagoje ir šešių apskričių miesto metropolinėje srityje balsuotojai dar turės

pasisakyti dėl 911 greitosios pagalbos veikimo, greitkelių kryžkelių, laisvų nuo atominių jėgainių vietų, rinkos mokyklų tarybas.

A.†A.

JUOZAS BUDININKAS

Gyveno Cicero, IL.

Mirė 1988 m. spalio 26 d., 4 val. ryto, sulaukęs 95 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 29 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Pranas ir Alfonsas, marti Onutė, keturi anūakai, trys proanūakai ir kiti giminės.

Velionis buvo vyras a.a. Marcelės ir tėvas a.a. Juozo.

Kūnas pašarvotas spalio 28 d., penktadienį nuo 2 iki 9 v.v. Butkus-Petkus koplyčioje, 1446 50th Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks spalio 29 d., šeštadienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veliono sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.

Nuliūdę sūnūs, marti, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Butkus-Petkus. Tel. 652-1003 arba 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Kun. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, iš Kennebunkporto atvyksta šeštadienį į Chicago dalyvauti lietuvių jėzuitų įsikūrimo Chicagoje ir kai kurių kunigystės bei vienuoliško gyvenimo suaktyvėjimui, kuri bus minima Jaunimo centre šeštadienį, spalio 29 d. Kun. Barius apsisistos Marijonų vienuolyne.

x Lietuvos Vyčių 36 kuopa gruodžio 3 d. turės vadinamą „žvakių bufetą“ Nekalto Prasiidėjimo parapijos salėje Brighton Parke. Plačiau informuoja 36 kuopos valdyba.

x Dainavos ansamblio vaivės paruoštos, saldis medutis padarytas, slauči giminėlė suprašyta — lieka tik laukti svečių. „Lietuviškų Užgavėnių“ pastatymas, parašytas rašyt. Danutės Bindokienės, režisuojamas akt. Zitos Kevalaitytės-Visockienės, diriguojamas muziko Dariaus Polikajio ir Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės, bus sekmadienį, spalio 30 d., 3 val. p.p. Marijos aukšte mokyklos salėje. Laukiami svečiai.

x Lietuvių mokytojų s-gos valdyba ruošia mirusių mokytojų minėjimą lapkričio 6 d., sekmadienį. Melsimės jėzuitų koplyčioje 11:15 val. Po to minėjimas ir susirinkimas liet. tyrimo centre. Valdyba kviečia visus mokytojus gausiai dalyvauti. Bus ir kavutė. Specialios šv. Mišios už mirusių mokytojų bus pirmadienio rytą, lapkričio 7 d., 8 val. Kas gali, prašome atvykti.

x LKVS Ramovė Chicago skyrė ramovėnai drauge su D.L.K. Birutės draugijos centriniu skyrė ramovėnais birutininkėmis Vėlinių proga rengia gedulingas pamaldas lapkričio 2 d. 7 val. v., trečiadienį, Jėzuitų koplyčioje. Gedulingas pamaldas atnašaus ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakys kun. Jonas Borevičius, S.J. Po gedulingo pamaldų dalyviai su uždegtomis žvakutėmis vyks prie Laisvės kovų paminklo, ten bus pagerbti kūrėjai-savanoriai, kariai, šauliai, partizanai, visi kovotojai, žuvę už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, mirę artimieji išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje. Birutininkės, ramovėnai, šauliai ir Chicago visuomenė nuosirdžiai kviečiami pamaldose dalyvauti.

x Tinkamą naudoti Lietuvoje video ir stereo aparatūrą siūnči į kitas valstybes. Sudarau iškvietimus ir siūnči kargo. Tel. 312-430-4145. Greičiausia skambinti rytais. Rašykite: Romas Pukštys, 9040 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 60457.

x Tautinės vėliavos pakėlimas pilies bokšte, susirėmimas su milicija Gedimino aikštėje, bado streikas, N. Sadūnaitė, demonstracija Ignalinoje ir kitų vėliausių įvykių vaizdajuostės bus rodomos sekmadienį, spalio 30 d. Jaunimo centre kavinėje. Dėl Dainavos koncerto, programa prasidės 5 val. p.p. Rengia Santara-Šviesa.

x Parduodamas 7 apt. namas su restoranu ir baru. Geros pajamos. Mūrinis pastatas, 2½ autos, mūrinis garažas; ¼ akro žemės; 50 mylių nuo Čikagos, prie Beverly Shores, Ind. Savininkas duoda paskolą žemum procentu. Skamb. 219-874-7330. Kalbėti su savininku (owner).

x Ateinantį antradienį, lapkričio 1 d., yra Visų Šventųjų diena — privaloma šventė visiems katalikams. Tą dieną reikia išklausti šv. Mišių. Mišias galima išklausti ir pirmadienio vakare. Visų Šventųjų dieną parapijose bus pritaikytos Mišios, kad visi dirbantieji galėtų išklausti laisvu laiku.

x Nuo sekmadienio, spalio 30 d., laikrodį reikia pasukti viena valanda atgal, nes tai prisitaikymas žiemos laikui. Geriausiai laikrodžius pasukti iš vakaro — šeštadienį prieš gulant. Sekmadienį pamaldos bažnyčiose, eismas, parduotuvės ir kt. bus pagal naują valandą.

x Jono Aisčio poezijos tomo suktuvėse poeto kūryba bus ne tik aptariama, deklamuojama, bet ir dainuojama. Rinktinis Aisčio eilėraščių, tapusių dainomis, atliks Polikajų paruoštas mergaičių sekstetas. Programa Jaunimo centro kavinėje prasidės šiandien, penktadienį, 7:30 v.v.

x „Lietuviškų Užgavėnių“ spektakliui Marijos aukšte. mokyklos salė bus atidaryta nuo 1 val. p.p. Bilietus bus galima įsigyti prie kasos nuo pirmos valandos. Kviečia visus Dainavos ansamblio vadovybę.

x Naujai steigiamos gimnazistų tautinių šokių grupės tėvų ir jaunuolių pirmas susirinkimas bus pas Indrą Tijiūnienę, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, 537-7949, lapkričio 4 d., penktadienį, 7 v.v. Repeticijos numatomos kartą per mėnesį, tikriausiai B. G. Youth Center salėje. Jau yra užsirašę jaunuolių ne tik iš Chicago priemiestių, bet ir iš Wisconsin. Laukiame visų jaunuolių, ypač tų, kurie nelanko liutuanistinių mokyklų, bet norėtų palaikyti ryšį su lietuvišku jaunimu.

x Muz. Alfonsas Gečas, Reedsburg, Wis., atsiuntė „Draugui“ 100 dol. su tokiu laiškeliu: „Dėkodamas už straipsnį Jūsų dienraštyje apie mane, turiu pastebėti, kad viso to nebūčiau galėjęs pasiekti be savo a.a. žmonės Saulės paramos. Tad jos prisiminimui ir skiriamas jai kuklią auką, prašydamas ją įrašyti į remėjų eilę“. Nuosirdus aiči. Kartu reikiame ir gilia užuojautą jos netekus.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Ši šeštadienį, spalio 29 d. Dr. Robert McMann, chirurgas stomatologas, kalbės apie TM sąnario ligą ir veido skausmus.

x Laikraščio „Lietuvių Balsas“ vakarienė lapkričio 5 d., šeštadienį, 6 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje 6422 S. Kedzie Ave. Visi nuosirdžiai kviečiami. Vietas užsisakyti iki lapkričio 1 d. LB administracijoje 776-3399, vakarais 737-0928 arba 476-8161.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x DIDELIS KAUKIŲ BALIUS (Haloween) įvyks šį penktadienį, spalio 28 d. Playhouse svetainėje. Išvaizda „persitvarkyti“ neįprastai, bet rekomenduojama, nes progresyviausia kaukė pelnys premiją. Muzikinę programą, „Šabniauskas ir Madonna Hollywood“, atliks Vyto B. Ateikite — pasilinksminkite!

Liet. Moterų federacijos klubų Chicago skyrė valdyba. Iš kairės: Alvydė Baukutė, Svajonė Kerelytė, dr. Vilija Kerelytė — pirmininkė ir Kristina Likanderytė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAUL GAUGAIN
PARODA CHICAGOJE

Kiekvieną akį žavi nepaprastomis spalvomis nutapta rudens gamta. Įvairiaspalviai medžiai, lyg menininko paletės ir teptuko kūrybingumu nutapytas kūriny.

Inspiruojamos gamtos grožio, Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas rengia šio sezono pirmąją išvyką į Chicago centre randamą Art Institute meno institutą. Šiuo metu vyksta žymaus prancūzų menininko, gyvenusio 18 šimtmečio gale, Paul Gauguin paroda. Trumpai aptarus menininko kūrybos žanrą, jis tapęs pirmūnu post-impressionizm laikotarpiui.

x „Chronicle of the Catholic Church in Lithuania“, Nr. 77, anglų kalba, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje yra apie katalikų Bažnyčios herojus, apie Petro Gražulio teismą Marijampolėje ir kt. Išvertė kun. Kazimieras Pugevičius, redagavo Marian Skabeikienė. Leidžia Lietuvių Religinės šaltos įstaiga Brooklyn.

x Norman Burstein, Skokie, Ill., žinomas moteriškų kailinių prekybininkas, tel. 677-8489, parėmė „Draugą“ 30 dol. auka. Nuosirdus aiči. Šiuo metu Burstein parūpina kailinius ir duoda didelę nuolaidą vykstantiems į Lietuvą.

x Vėlinių iškilmės šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo vyks šį sekmadienį, spalio 30 d., 12 val. Iškilmės ruošia Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų sav. dr. ja, dalyvaujant uniformuotiems šauliams, ems ir visuomenei. Visi kviečiami.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

x Už mirusius Liet. Fondo narius, iškilmingas šv. Mišias atnašaus tėvai jėzuitai spalio 30 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama pamaldose dalyvauti ir prisiminti mirusius savo maldose.

x Ar sugrąžinote loterijos bilietus? Greičiau! Loterija įvyks Lietuvių Operos baliuje, lapkričio 5 d. Jaunimo centre. Paremkite operą ir grąžinkite bilietus 4340 West Marquette Rd., Chgo, IL 60629.

piui. Jis pasižymi ypatinga spalvų kompozicija ir stambiais, išryškintais kontūrais. Rengiamas specialus tūras nuvažiuotiems į parodą, taigi labai svarbu žinoti tikslų skaičių norinčių dalyvauti šiam išvažiavimui. Išvyka rengiama lapkričio 13 d., sekmadienį. Išvažiavime nuo 69-tos ir Washtenaw Ave. kampe lygiai 1:30 v. p.p. ir grįšime namo apie 5 v. p.p. Kviečiame visas LMK fed. Chicago klubo nares, bet ir visą plačią lietuvišką visuomenę, susidomėkite ir važiokite kartu su mumis. Dėl platesnių informacijų ir rezervacijų skambinkite tel. (312) 257-2558 iki pirmadienio, spalio 31 d.

LMKF feder. Chicago klubas, vadovaujamas pirm. dr. Vilijos Kerelytės, pradėjo savo veiklos sezoną sekmadienį, spalio 9 d. Įvyko narių susirinkimas „Seklyčios“ posėdžių kambaryje. Susirinkime buvo papasakota apie šią praėjusią vasarą įvykusį General Federation of Women's Clubs visuotinį suvažiavimą. Dalyvavo dalis LMKF Chicago klubo valdybos kartu su LMKF centro valdybos pirmininke Aldona Pinsch, atstovaudamos lietuvių tautai. Valdybos narės dr. Vilija Kerelytė, Alvida Baukutė ir Svajonė Kerelytė su gražiais prisiminimais stengėsi atkurti dienų konferenciją.

Susirinkimo metu buvo užiminta apie ateities planus, steigimas Stipendijos fondo. Artimoje ateityje bus daugiau informacijos šiuo klausimu. Rūpinamas klausimas yra tradicinis abiturientų pokylis. Yra aktyviai ieškoma naujos salės

šiam pokyliui, nes norima pritraukti kiek galima daugiau žmonių į šį renginį. Galutinis sprendimas šiam reikalui bus praneštas kitame susirinkime, kuris yra planuojamas gruodžio 11 d. Seklyčioje. Tai bus mūsų kalėdinis susirinkimas, į kurį jau iš anksto kviečiame visas mūsų nares gausiai dalyvauti. Susirinkimo metu ruošiamą trumpą paskaitėlę ir pietūs. Prašome visas!

Dar kartą norime priminti rudens išvyką į Meno institutą sekmadienį, lapkričio 13 d. Nedelsiant skambinkite: 312-257-2558 ir rezervuokite sau vietą!

DARIAUS GIRĖNO
MOKYKLA

Pradėjo 1988-89 mokslo metus. Registracija vyko visą mėnesį, kol susilygino su pernykščiais metais. Į privalomą mokyklą visi stengiasi laiku atvykti, kad neatsilikytų mokslo dalykuose. Lietuviška mokykla „mažiau svarbi“, čia galima atvykti kada nori ar visai neatvykti. Tokia jau mūsų dalia.

Mokslo metai pagal tradiciją pradėti pamaldomis, kurias atliko mokyklos kapelionas kun. J. Juozėvičius. Ši mokykla ir religiją kreipia didelį dėmesį, nes krašto moralė krypta į neigiamą pusę. Mes lietuviai turime išlikti morališkai stiprūs, kad galėtume pasiekti savo tikslą. Todėl kapelionas kiekvieną šeštadienį pereiną visas klases ir su visais mokiniais pasikalba šiu dienų klausimais. Religija yra lygiai svarbi, kaip lietuvių kalba, is-

Dr. Aldona Juozėvičienė, Lietuvių Medicinos muziejaus vicedirektore, kataloguoja knygas Lituanistikos tyrimo ir studijų centre.

torija ar geografija, todėl ji dėstoma pamokų metu. Kadangi šios mokyklos kursas yra išdėstytas į devynerius metus (su darželiu), tai kiti mokslo dalykai nuo to nenukenčia.

Praeitais mokslo metais pasitraukus I. Regienai ir M. Smilgaitei, pirmą skyrių perėmė Sofija Jonynienė, daugelio vadovėlių autorė ir dabar ruošianti vadovėlių žemesniesiems skyriams. Tai ilgametė pedagogė, vadovavusi Brighton Parko liutuanistinei mokyklai. Į antrą skyrių atėjo dirbti neseniai iš Lietuvos atvykusi Ilona Zaleckaitė, jauna, gabi ir pareiginga. Visi kiti patyrę mokytojai liko dirbti ir šiais mokslo metais. Darbas vyksta normaliai jaukiose Jaunimo centro patalpose.

Čia aplinka lietuviška. Sienos nukabinėtos lietuviškais paveikslais, plakatais. Vitrinose daug mūsų tautodailės vertingų kūrinių ir gintaro dirbinių. Čiurlonio galerijoje vyksta įdomios lietuvių menininkų parodos, kurias mokiniai aplanko pertraukos metu ar po pamokų. Visi tie dalykai yra pagalbinės priemonės tautiniam auklėjimui. Su visais mokiniais susikalbame lietuviškai, dvikalbės klases neturime. Jeigu ir atsirastų tokių, neturime jiems klases. Ta klasė paimta kitiems tikslams. Neturime ir mokytojų kambario. Mokytojai savo reikalus aptaria susibūrę koridoriuose. Nežiūrint visų teigiamų ar neigiamų dalykų, lietuviškas darbas tęsiasi pilnu tempu.

Dabar ruošiamės Kalėdų eglutei ir renkame medžiagą ypatingiems įvykiams pažymėti: Kalėdom, Velykom, Vasario 16, Motinos dieni. Mokyklai sunku finansškai, jei kas gali atsiųsti aukų, su dėkingumu panaudosime mokyklos išlaikymui.

J. Plačas

AM. LIET. TARYBOS
VAKARIENĖJE

Darbingai praėjus Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimui, spalio 22 d. vakare tuose pačiuose Tautiniuose namuose įvyko banketas, kurį atidarė rengimo komisijos pirmininkė M. Marcinkienė, dėkodama atvykusiems ir pakviesdama prel. J. Prunskį sukalbėti maldą. Vyko skaniai D. Kurauskienės paruošta šilta vakarienė. Banketo rengime M. Marcinkienėi talkino Ant. Repšienė, Ang. Katelienė, J. Jasūnienė.

Vakarienės metu buvo pagerbtas vienas iš Am. Liet. Tarybos įkūrėjų — dr. P. Grigaitis. Prie jo paveikslu buvo padėta rožė. Pranešimą apie dr. P. Grigaitio nueitą kelią padarė buvęs ALT pirm. dr. J. Valaitis. Pradėjo ištarka iš vienos dr. P. Grigaitio kalbos, raginant tėti kovą iki nepriklausomybės laimėjimo.

Dr. P. Grigaitis išgyveno 82 m. Jau gimnazijoje ištraukė į slaptą patriotinę veiklą. Studijavo Petrapily. Už veiklą buvo 1905 m. kazokų sumuštas, įkalintas, nuteistas mirti. Pabėgęs iš kalėjimo, tęsė studijas Šveicarijoje ir JAV-se. Jis redagavo pirmą išeivijų lietuvių dienraštį „Naujienas“. Išgijęs teisės doktoratą, teisės neįpraktikavo, bet žinias panaudojo visuomeninėje veikloje. Buvo nepamainomas kovotojas prieš komunistus. Dėl savo išsilavinimo buvo plačiai vertinamas. Vieneriais metais pasakė 70 prakalbų. Jam talkinant išaugo socialdemokratų organizacija į vieną stipriausią. Socialistai išliko, o atskilę komunistai sunyko.

Grigaitio redaguojamą dienraštį labiausia puolė komunistai. „Naujienos“ buvo liberalinis, platus dienraštis.

Jei L. Šimutis buvo ALT galva, tai P. Grigaitis buvo varomoji jėga. Grigaitis dažnai

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Lietuvių Bendruomenės Hamiltono apylinkė spalio 2 d. išsirinko naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Angelė Krivinskaitė, vicepirm. Algis Venclovas, sekr. Aušra Pleinytė, išdin. Tomas Kochanka, renginių vadovas Juozas Sakalauskas, jaunimo atstovas Arūnas Raguckas, narė Kristina Rudaitienė. Revizijos komisijon išrinkti Algis Enskaitis, Antanas Garkūnas ir Balys Pakalniškis.

— Hamiltono ateitininkai pradėjo veiklos sezoną susirinkimu, į kurį pasikvietė iš Toronto šią vasarą Lietuvoje apsilankiusį kun. K. Kaknevičių, meninei daliai Edį Punkrį. Susirinkimą pradėjo Matas Stanevičius ir Irutė Žukauskaitė. Kun. J. Liauba sukalbėjo invokaciją. Į susirinkimą atsilankė daug svečių ir prijauniančių. Sveikino raštu Toronto ateitininkai, taip pat negalėjusi iš Midland atvykti buvusi pirmininkė Dana Grauskaitė. Ateitininkus koordinuoja Elena Gudinskienė. Sendaugius pirmininkas Kazimieras Burgunda mirė, bet valdyboje dar yra sekr. J. Plenys, išd. P. Masys ir narys Alg. Borusas. Moksleivius globoja Žibutė Vaidzūnienė, jaunučius — Dalia Trumpickienė ir Felicija Gudinskienė.

— Savanoris kūrėjas a.a. Albertas Noliū mirė liepos 17 d. Winnipege, Man. Velionis buvo gimęs 1900 m. gruodžio 8 d. Sintaupė vals., Šakių apskr. 1919 m. įstojo savanoriu ginti Lietuvos nepriklausomybę. Iš kariuomenės išėjo puskarininkio laipsnyje. Palaidotas Brookside kapinėse šalia savo žmonos.

pirmininkavo JAV politiką — nepripažinti Lietuvos inkorporavimo. Tai ir dabar yra ALT veiklos pagrindas. Kovodamas už Lietuvos laisvę, pasiliko ištikimas JAV piliečiu. Šalia L. Šimučio, A. Olio, M. Vaidilos, dr. O. Grigaitis buvo ryžtingas kovotojas už Lietuvos laisvę, atmesdamas bet kokią ryšį su Maskva. Grigaitis savo gyvenimą skyrė laisvos, demokratinės Lietuvos labui.

Gerai paruošta paskaita buvo išklaudyta su susikaupimu.

Meninė programą dalį atlikdama, sol. A. Gaiziūnienė padainavo liaudies dainas: Už stalo sėdau (harm. Raciūno), Kur lygūs laukai (harm. Olekos), ir komp. G. Gudauskienės sukurta Pirmus pasimatymas. Solistės, skaidriu, malonių balsu publika nuosirdžiai gėrėjos.

Prisimenant L. Šimutį, iš jo naujai išleistos knygos D. Vaitkevičiūtė-Meilienė meniškai paskaitė eilėraščius: Ilgeys, Žiemos vakarė, Dukrelei mirštant. Jautrus eilėraščių su išjautimu perteikti, buvo priimti su susitelkimu.

Sol. A. Gaiziūnienė antroje dalyje sudomino klausytojus ištrauka iš Leharo operetės Linksmoji našlė: Lūpos tyli. Toliau dainavo Mimi ariją iš Puccini operos Bohema. Solistei forteponu akompanavo muz. R. Mockus. Susilaukė gausių plojimų.

Programos pabaigoje M. Marcinkienė visiems padėkojo. Dalyvių tarpe matėsi atvykusių iš priemiestių ir net iš tolimų miestų, kaip Los Angeles, Bostono, Floridos.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.